Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 105 (2393).
СЕШАНБА
7 МАЙ, 1974 й.

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Кеча Тошкентда Алишер Навоий номидаги опера ва балет Катта театрида Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган Совет адабиёти кунлари тантанали вазиятда очилди.

РЕСПУБЛИКАМИЗДА ЎТКАЗИЛАЁТГАН СОВЕТ АДАБИЁТИ КУНЛАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИ КЕЧА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ.

БУГУН ЁЗУВЧИЛАР САМАРҚАНД ВА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНГА, ХОРАЗМ ВА ФАРҒОНАГА ЖЎНАБ КЕТИШДИ.

(Ўзбекистонда Совет адабиёти кунларининг тантанали очилиши ҳақидаги батафсил ҳисобот бугун тонгги газеталарда берилган).

• Тошкент—жаҳонга

Мижозлар ташаккури

Серқуёш республикамиз маҳсулотлари жаҳоннинг юзга яқин мамлакатига экспорт қилинмоқда. Биргина экскаватор, «Ташкенткабель» ва лак-бўёқ заводларидан ҳар йили 40 га яқин мамлакатга маҳсулот жўнатилмоқда.

Мазкур заводларнинг ишчи-хизматчилари тўрт ойлик ишлаб чиқариш планларини ортиғи билан адо этиб, айни кунларда янада унумдорлик билан меҳнат қилмоқдалар. Завод коллективлари чет мамлакатлар буюртмаларини муддатидан илгари адо этишяпти.

ЭКСКАВАТОР ЗАВОДИ бир неча йилдан буён 30 дан ортиқ мамлакатга ўз маҳсулотларини етказиб бермоқда. Ўтган давр ичида Куба Республикасига 66 экскаватор, 244 минг сўмликдан зиёд эҳтиёт қисмлар жўнатилди.

Кеча ЗАВОД МАШИНАСОЗЛАРИ ЯНАДА УНУМ БИЛАН МЕҲНАТ ҚИЛИБ, СМЕНА ТОПШИРИҚЛАРИНИ 1,5—2 ҲИССА ОРТИҒИ БИЛАН БАЖАРДИЛАР. Бир неча экскаватор юкланган вагонлар олис сафарга, жумладан, икки вагон Чехословакияга, яна икки вагон Венгрияга йўл олди.

ВЛКСМ XVII съезди материалларидан руҳланган завод ёшлари ҳам бор имкониятларни ишга солиб тўртта «Э-304В» маркали экскаваторни Чехословакияга ва Венгрияга юбордилар.

* * *

«ТАШКЕНТКАБЕЛЬ» ЗАВОДИ ишчилари ҳамжиҳатлик билан ишлаб, ўнга яқин мамлакат буюртмаларини муддатидан аввал тайёрладилар.

Куни-кеча алоқа ва электр тармоқларида ишлатиладиган 80 тонна турли размердаги кабеллар ортилган вагонлар Руминияга юборилди. Кубаликлар буюртмаси ҳам адо этилди. Ўн тоннадан зиёд мисли электр симлари у ерга жўнатилди.

Саудия Арабистони ва Финляндия кабель заводининг янги буюртмачиси ҳисобланадилар. Бу билан завод маҳсулотларини олаётган мамлакатлар сони 32 га етди.

Кеча 20 ТОННА ТУРЛИ ХИЛ СИМ ВА КАБЕЛЬ МАҲСУЛОТЛАРИ ОРТИЛГАН ВАГОНЛАР САУДИЯ АРАБИСТОНИГА ЙЎЛ ОЛДИ.

* * *

ЛАК-БЎЁҚ ЗАВОДИ ишчилари юбилей йилида 35 мамлакатга ўз маҳсулотларини етказиб берадилар. Сифатли лак-бўёқлар билан мижозларини хурсанд этаётган завод коллективига Монголиядан ташаккурнома билдирилган хатлар келиб турибди.

Кеча МАҲСУЛОТЛАР ОРТИЛГАН БИР НЕЧА ВАГОН ЧЕТ МАМЛАКАТЛАРГА ЙЎЛ ОЛДИ. МАҲСУЛОТЛАРДАН 20 ТОННАСИНИ КОРЕЯ ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ МЕҲНАТКАШЛАРИ ҲАМДА ПОЛЬШАЛИКЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИБ ОЛАДИЛАР.

Бугун ЗАВОД ИШЧИЛАРИ МОНГОЛИЯДАН ОЛИНГАН НАВБАТДАГИ БУЮРТМА—ЎН ТОННАДАН ЗИЁД ТУРЛИ РАНГДАГИ ЛАК ВА БЎЁҚЛАРНИ МИЖОЗЛАРГА ЖЎНАТДИЛАР.

Э. ЖУРАЕВ.

ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТНИ ТИНМАЙ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

Республика партия активи йиғилишидан

6 май куни Тошкентда республика партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда область, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раисининг ва область ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, меҳнаткашлар депутатлари шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларининг раислари, область партия комитетлари маъмурий, савдо-молия ва план органлари бўлимларининг мудирлари, халқ контроли область комитетларининг раислари, касаба союзлари область комитетларининг раислари, область комсомол комитетларининг секретарлари, ички ишлар, прокуратура, суд ва юстиция органларининг ходимлари, баъзи корхоналар, муассасалар ва ўқув юртларининг раҳбарлари ва бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, республика министрликлари ва идораларининг, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг раҳбар ходимлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети аппаратининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов меҳнаткашлар коллективларини ҳуқуқ-тартиботни янада мустаҳкамлашга ва социалистик мулкни сақлашга сафарбар этиш соҳасида республика партия ташкилотлари олиб бораётган ташкилотчилик ва сиёсий ишларини кучайтириш тўғрисида доклад қилди.

Докладни муҳокама қилишда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР ички ишлар министри Ҳ. Ҳ. Яхёев, В. П. Чкалов номли Тошкент авиация заводи партия комитетининг секретари Г. В. Зотов, Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Окунский, Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг раиси Н. Маҳмудов, Фарғона область партия комитетининг иккинчи секретари В. П. Есин, Қорақалпоғистон область партия комитетининг иккинчи секретари Б. А. Новицкий, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов, «Ўзбекбирлашув» раиси М. Х. Ҳасанов, Ўзбекистон ССР прокурори Н. Б. Бўрихўжаев, Андижон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ю. А. Ҳамидов, КПСС Марказий Комитети маъмурий органлар бўлими мудирининг ўринбосари В. И. Гладишев қатнашдилар.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, А. Д. Бесчастнов, И. Р. Қурбонов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Г. М. Орлов иштирок этдилар.

Актив йиғилиши муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди. (ЎзТАГ).

Тошкент тепловоз депосининг машинистлари республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин тўйига муносиб совға тайёрлашмоқда. Улар муҳим халқ хўжалиги юклари ҳамда пассажирлар ташиш топшириқларини ортиғи билан бажаряптилар.

СУРАТДА: депонинг 34 йилдан буён баракали меҳнат қилаётган илғор машинисти коммунист Валерий Ефимов.

М. Нуриддинов фотоси.

• Ўзбекистонда Совет адабиёти кунлари

ДЎСТЛАР УЧРАШУВИ

Вадим КОЖЕВНИКОВ,
СССР Давлат мукофоти лауреати, «Знамя» журнали бош редактори.

Бепоён мамлакатимизнинг турли ўлкаларида ва областларида адабиёт кунларини ўтказиш яхши анъанага айланиб қолди. Мана, бу чинакам адабиёт байрами тантаналари серқуёш Ўзбекистонда давом этмоқда. Тошкентга барча қардош республикалар адабиёти вакиллари келишди. Бу сафарги адабиёт кунлари алоҳида мазмун касб этади. У Ўзбекистон ва республика Компартиясининг шонли 50 йиллиги арафасида ўтмоқда. Бу адабиёт кунларидан сал илгари Олмаотада бўлиб ўтган йиғилишда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш йўлларини кўрсатиб ўтилган сермазмун нутқи барча меҳнаткашлар қатори ижодкорлар томонидан ҳам қизғин кутиб олинди. Л. И. Брежневнинг ВЛКСМ XVII съездида сўзлаган нутқида эса халқ хўжалиги проблемалари билан бир қаторда, коммунизм қурувчиси бўлган совет кишисини тарбиялашга оид муҳим масалалар кўтарилди. Бу ҳужжатлар ёзувчилар учун ҳам йўналиш берувчи муҳим материаллардир. Меҳмон бўлиб келган ёзувчиларнинг ўқувчилар билан ва ўзбекистонлик ҳамкасблари билан суҳбатларида ана шу масалалар тўғрисида ҳам кенг фикр олишилади.

Ўзбекистондаги учрашувлар доимий қардошлик алоқаларига эга бўлган дўстлар учрашувидир. Бу ижодкорларни ёзувчилик меҳнатининг умуминсоний характери, қарашлар бирлиги ва катта шахсий дўстлик бирлаштириб туради. Мен билан бирга кўпгина таржимонлар ҳам келишди. Улар ўзбек авторларининг асарларини рус тилига таржима қилиб, кенг китобхонлар оммасига туҳфа этмоқдалар. Жумладан, кўп миллионли китобхонлар оммаси Раҳмат Файзийнинг «Ҳазрати инсон» асари билан танишдилар. Яқинда эса Шароф Рашидовнинг «Ғолиблар» асарини ўқиб қолдим. Бу ўзбек прозасининг ажойиб ютуғидир, У республика юбилейига атаб «Октябрь» журналида чоп этилади.

Ўзбекистонда ўтадиган бу кунлар адабиётлар ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни, ижодкорларимиз ўртасидаги дўстлик ва қардошликни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради.

СУРАТДА: Совет адабиёти кунлари қатнашчиларини тантанали кутиб олиш.

М. Нуриддинов фотолари.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Аргентина Республикаси президенти Х. Перроннинг шахсий вакили, Аргентина экономика министри Х. Хельбард бошчилигидаги Аргентина ҳукумат делегацияси аъзоларини 6 май куни Кремлда қабул қилди. Суҳбат вақтида иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларга таалуқли бир қанча масалалар муҳокама қилинди. Шу муносабатларни турли соҳаларда янада мустаҳкамлаш ва ривожлантиришнинг муҳимлиги таъкидлаб ўтилди.

● СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан АҚШ давлат секретари Г. Киссинжер Совет — Америка муносабатлари масалаларини, шунингдек Яқин Шарқдаги аҳволни кўриб чиқишни давом эттириш учун 7 май куни Кипрда учрашиш тўғрисида келишиб олдилар.

● СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 6 майда Кремлда Италиянинг ЭНИ давлат бирлашмаси президенти Р. Жироттини қабул қилди. Суҳбат чоғида СССР билан Италия ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни кенгайтириш масалалари муҳокама қилинди.

• Белгиловчи йил меҳнат вахтаси

ИШ ҚИЗҒИН

А. Собитов ва Д. Пантиков бошлиқ комплекс бригада аъзолари йиллик топшириқни республикамиз олтин тўйигача адо этишга аҳд қилишган. Мазкур бригадалар меҳнатининг илғор усулларини ишлаб чиқаришга жорий этган ҳолда 13-бошқарма бинокорлари орасида пешқадамлик қилишяпти.

Бригада аъзолари бу йил бир қатор юбилей объектларини фойдаланишга топширишлари керак. Бунинг учун бунёдкорлар бор имкониятларни ишга солиб, меҳнатда юксак муваффақиятларга эришишмоқда.

Улар Октябрь районидаги Зиё Саид кўчасида 1556 ўринли мактаб биноси қурилишини тезкорлик билан олиб бормоқдалар. Планга кўра, мактаб сентябрь ойида фойдаланишга топширилиши лозим. Қурувчилар кунлик иш нормаларини 130—135 процент адо этиб, мактабни муддатидан бир ой илгари фойдаланишга топширишга аҳд қилишди.

Унумли меҳнат шарофатидан қисқа вақт ичида мактабнинг қатор бинолари қурилиб бўлинди. Бинокорлар 1 миллион 7000 сўмлик умумқурилиш ишларини бажаришди. Шу кунларда Циплинков бошлиқ ўнга яқин том ёпувчилар мактабда ғайрат билан меҳнат қилишяпти.

Д. ИКРОМОВА.

• Қурувчилар совғаси

Янги шифохона

Бугун

153-қурилиш трестининг 3-бошқармаси бинокорлари Чилонзор массивининг Муқимий кўчасида шаҳар асаб касалликлари диспансери биносини қуриб битказдилар.

Янги шифохона икки ва уч қаватли чиройли бинолар комплексидан иборат. У 150 беморга мўлжалланган. Диспансер ёнида махсус амбулатория биноси ҳам қад кўтарди.

Шифохонада 270 дан ортиқ врач ва ҳамширалар ишлайди. У шаҳримизнинг Чилонзор, Собир Раҳимов, Октябрь районлари аҳолисига хизмат кўрсатади.

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХОҲИШ ИРОДАСИ БИЛАН

Ўзбекистон пойтахтидаги Ҳамза, Ленин ва Куйбишев районлари меҳнаткашларининг вакиллари 5 май куни Ҳамза район ижроия комитетига келишди. Бу ерда СССР Олий Совети Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Тошкент—Ленин сайлов округи округ сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди.

Мажлисни комиссия раиси, Тошкент Медицина институтининг профессори М. Ашрапова кириш сўзи билан очди. У округ меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети аъзоларининг СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссияларига йўллаган очиқ хатини мамнуният билан кутиб олганликларини маълум қилди. Бу очиқ хатда, жумладан, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Тошкент — Ленин сайлов округидан овозга қўйилишга розилик билдирганлиги ҳақида гапирилади.

Комиссия мажлисида Октябрь Революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи партия комитетининг секретари И. А. Бобров, В. П. Чкалов номли Авиация заводининг разметчиги Ю. Хасанов, «Ташкенткабель» заводининг директори Х. Р. Алимовлар сўзга чиқишди. Улар ўз коллективларининг топширувига мувофиқ Ш. Р. Рашидовни Тошкент — Ленин сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Советининг депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олишни илтимос қилдилар.

Округ сайлов комиссияси КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Шароф Рашидович Рашидовни** 115-Тошкент — Ленин сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Советининг депутатлигига номзод этиб рўйхатга олиш тўғрисида бир овоздан қарор чиқарди. (ЎзТАГ).

КУТУБХОНАЧИЛАР КЕНГАШИ

Темирйўлчилар маданият саройида республика касаба союзларига қарашли кутубхоналар раҳбарларининг икки кунлик кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгашда Узсовпроф маданий-оммавий ишлар бўлими мудири Э. К. Қосимхўжаев, ВЦСПС нинг Москвадаги илмий кутубхонаси директори Р. И. Тер-Захарян, «Профиздат» нашриётининг бўлими мудири В. С. Карташова, республика маданият министрлиги маданият муассасалари бошқармаси бошлиғи Л. Фомина ва бошқалар жойларда олиб борилаётган ишлар ҳақида гапирдилар.

Собиқ жангчилар ҳикояси

Бугун

Қўйлиқ маданият уйининг 400 кишилик томоша зали Ленин район корхоналарининг илғор ишчилари, мактаб ўқувчилари ҳамда Улуғ Ватан уруши қаҳрамонлари билан гавжум бўлди.

Улар бу ерга Ғалаба кунини нишонлаш учун йиғилишди. Йиғилишда Улуғ Ватан уруши ветеранларидан юзга яқин киши қатнашди. Улар орасида ҳарбий десант парашютчиси Н. Тордина, М. Денин, Н. Абрамов, А. Рабиновичлар бор. Ветеранлар йиғилганларга немис фашистлари устидан қозонилган ғалабанинг моҳияти ҳақида тўлқинланиб гапириб бердилар.

Польша Халқ Республикасининг пойтахти Варшава.

СУРАТДА: Польша пойтахтининг марказий магистралларидан бири — Маршалковская кўчасидаги савдо бинолари комплекси.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

САЁҲАТЧИЛАР КЎПАЙМОҚДА

Шаҳар экскурсия ва саёҳатлар бюроси коллективи меҳнаткашларнинг мамлакатимиз бўйлаб туристик сафарларини кўплаб ташкил этмоқда. Ишлаб чиқариш корхоналарининг ишчи ва хизматчилари ўзларининг меҳнат отпускаларида ана шу бюро хизматидан кенг фойдаланмоқдалар.

Яқинда ҳамшаҳарларимиздан 328 киши Болтиқ бўйи республикалари бўйлаб сафарга чиққан эди. Улар Биринчи Май байрами кунларида қаҳрамон шаҳарларда бўлиб, тарихий жойлар билан танишдилар.

Фашизм устидан қозонилган тарихий ғалабанинг йиллиги муносабати билан ҳам турли маршрутлар ташкил қилинди. Тошкентликлар 9-май кунлари Москва, Ленинград шаҳарларида, Болтиқ бўйи республикаларида бўладилар. Бундан ташқари кўпгина туристлар отпускаларини Одесса, Кисловодск, Олмаота, Фрунзе шаҳарларида ўтказадилар. Саёҳатчиларнинг аксариятини Ленин номли электрон-техника заводи, автомобиль хўжаликлари, Тошкент темир йўлчилари, тўқимачилар, машинасозлар ташкил этмоқда.

Бюро коллективи Самарқанд ва Бухоро шаҳарларига навбатдаги сафарни ташкил қилди. У 13 май куни бошланади. Саёҳатда ҳамшаҳарларимиздан 300 дан ортиқ киши қатнашади.

• Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

ДАСТУРХОНИМИЗ ЧИРОЙИ

Қуйлиқдаги 1-теплица комбинати азаматлари тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида пландаги 1200 тонна сабзавот ўрнига 1600 тонна маҳсулот топширишга аҳд қилиб, биринчи кварталда 225 тонна сабзавот сотдилар. Шундан 80 килограмми помидордир.

Иккинчи кварталда улар ҳамшаҳарларимиз дастурхонига 600 тонна помидор ва бодринг етказиб беришади. Бу маҳсулотлар комбинатнинг 14 гектарлик майдонида етиштирилмоқда. Йил охиригача майдон яна 6 гектарга кенгайтирилади. Комбинат илғорларидан И. Шоёқубов, М. Мирзоҳидова, ва М. Ҳасановалар ҳамкасбларига намуна бўлишаяпти. М. Ҳасанова эса ҳадемай йиллик планни бажаради.

1-май арафасида комбинат аҳли ҳамшаҳарларимизга янги узилган помидор ва бодринглардан кўплаб етказиб бериб, дастурхонимиз чиройига-чирой қўшди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

◆ БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентинанинг «Форд мотор Архентина» автомобиль фирмаси (Америка компаниясининг филиали) билан Кубанинг «Трансимпорт» бирлашмаси ўртасида 1974 йилда Кубага 1.500 автомобиль етказиб бериш тўғрисида битим имзоланди.

Бу—Аргентинадан Кубага автомобиллар етказиб бериш тўғрисидаги иккинчи битимдир. Биринчи битим «Крайслер-февре - Архентина» компанияси билан тузилиб, имзоланган эди.

◆ ТОКИО. Япониянинг хусусий фирмалари ва компаниялари 1973/74 молия йилида илмий тадқиқотларга 1.045 миллиард иена сарфлашди. Япония ташқи савдо ва саноат министрлиги шуни маълум қилди. Япония компанияларининг тадқиқотларга сарфлаган харажатлари улар ишлаб чиқараётган маҳсулот қийматининг 1,4 процентини ташкил этади. Бу —бошқа капиталистик мамлакатлардагига нисбатан 2-3 баравар кам.

◆ КОПЕНГАГЕН. Гренландия аҳолиси 1974 йил январь ойида 48 минг 378 кишидан иборат бўлди. Орол аҳолиси 1973 йил мобайнида сал кам 200 киши ҳамайган.

◆ БОНН. Февраль ойида Германия Федератив Республикаси йўлларида 832 киши ҳалок бўлди. Висбадендаги статистика бошқармасининг хабар беришича, автомобиль фалокати ва авариялар натижасида шу ойда 9.000 дан зиёд киши жароҳатланган.

◆ ҚОҲИРА. Американинг «Чейз манхэттен бэнк» банки Миср нефть ташкилотига 80 миллион доллар миқдорида қарз беришга рози бўлганлиги Қоҳирада эълон қилинди. Бу қарз Сувайш — Искандария нефть қувури қурилишини маблағ билан таъминлашга сарфланади.

(ТАСС).

БУГУН РАДИО КУНИ

Республика радио телемаркази тўрт программа бўйича ўн тилда эшиттиришлар олиб боради. Марказ йил сайин энг замонавий радио — телевизион прибор ҳамда аппаратлар билан жиҳозланиб бормоқда. Буларнинг ҳаммаси эфирга чиқаётган эшиттиришларнинг ниҳоятда юқори сифатда бўлишини таъминлайди.

Суратларда: (ўнгда) катта техник Нафиса Аҳмедова биринчи программа бўйича эшиттириш жараёнида; (чапда) дикторлардан Инобат Юсупова билан Тельман Йўлдошев навбатдаги эшиттиришни олиб бормоқдалар

М. Нуруддинов фотолари.

«ҚОҒОЗСИЗ ВА МАСОФАСИЗ ГАЗЕТА»

Бугун совет кишилари радио кунини байрам қилмоқдалар. Маълумки, Ватанимиз — радио ватанидир. 1895 йилнинг 7 майида бизнинг улуғ замондошимиз А. С. Попов ўзи кашф этган жаҳонда биринчи радио қабул қилиб олувчи қурилмани намойиш этди. Бу — фан ва техника тараққиётида янги давр бошланганидан дарак берар эди. Бу нарса инсон фаолиятининг ҳамма томонларига жуда катта таъсир кўрсатди. Бироқ, мамлакатимизда Улуғ Октябрь ғалабасидан кейингина радиони тўла ва кенг қўллаш бошланди. У меҳнаткаш халққа хизмат қила бошлади. Совет радиосининг тарихи В. И. Ленин номи билан чамбарчас боғлангандир. У радиони «Қоғозсиз ва масофасиз газета» деб атаган эди. Совет кишилари КПСС раҳнамолигида Лениннинг ана шу сўзлари ва орзуларини ҳаётга татбиқ этмоқдалар. Бугунги кунда Москва радиоси эшиттирадиган эшиттиришларни мамлакатимизнинг энг узоқ бурчакларида ҳам, ер юзининг барча бурчакларида ҳам эшитиш мумкин.

Телевидение ҳам жуда тез суръатлар билан тараққий этиб бораяпти. Совет радио ва телевидениеси қудратли оммавий ахборот ва пропаганда воситаси бўлиб, коммунистик дунёқарашнинг шаклланишида актив қатнашаяпти, у коммунистик жамият қурилиши тажрибасини кенг кўламда ёймоқда. Мамлакатимиз радио электроникаси ҳам собит қадамлар билан тараққий этаяпти. Беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳам барча алоқа воситалари, радио эшиттириш ва телевидение бундан буён ҳам янада тараққий этишда давом қилади.

Радио, телевидение, алоқа хизматчилари ўзларининг анъанавий байрамларини партия XXIV съезди қарорларини бажариш учун бошланган курашдаги мусобақада янги ютуқларни қўлга киритган ҳолда радио ва телевидение эшиттиришлари программасининг ғоявий-сиёсий даражасини ошириш учун бўлган курашда катта ютуқларни қўлга киритган ҳолда кутиб олмоқдалар.

Факт ва рақамлар

⊙ Радио куни 1945 йили СССР Халқ Комиссарлари Советининг қарорига кўра радио кашф этилганлигининг 50 йиллигини нишонлаш муносабати билан таъсис этилган ва у ҳар йили 7 майда байрам қилинади. 1895 йилнинг шу куни А. С. Попов жаҳонда биринчи радио эшиттиришини амалга оширди. Бу воқеа радио кунининг туғилишига олиб келди.

⊙ Марказий радио эшиттиришлар биринчи программаси мамлакатимизнинг қарийб ҳамма территориясини эгаллаган. «Маяк» ахборот-музикали программа ўз эшиттиришларини кечаси-ю кундузи олиб боради. Мамлакатимизда радио эшиттиришлар ватанимиз 67 халқлари тилида ва чет мамлакатларнинг 70 халқлари тилларида олиб борилади.

⊙ Беш йиллик бошидан бери мамлакатимизда радио эшиттириш станцияларининг тармоғи сезиларли даражада кенгайди.

⊙ Мамлакатимизда телевизион эшиттиришларни телевидение ва радио эшиттириш бўйича комитетлар ва телевидение студияларининг 131 ташкилоти амалга оширади.

⊙ СССР телевидениеси халқаро телевизион ташкилоти «Интервидение», радио эшиттириш ва телевидение бўйича халқаро ташкилот, «Интерспутник» халқаро системаси ва космик алоқалари ташкилотининг аъзосидир.

⊙ Совет космовидениеси 1962 йилнинг 11 августида туғилди. Ана ўшанда «Восток-3» ва «Восток-4» космик кемалари билан биринчи телевизион эшиттиришлар боғланган эди.

⊙ Беш йилликнинг ўтган икки йили мобайнида 40 га яқин телемарказ ва ретрансляторлар фойдаланишга топширилди.

Тошкент телевидение студияси энг замонавий жиҳозлар ва асбоб-ускуналар билан таъминланган. Бу ҳол кўрсатувларнинг сифатли бўлишини таъминламоқда.

СУРАТДА: овоз режиссёри Фарҳод Тўйчиев, овоз ёзиш оператори Татьяна Петросова ва бош режиссёр Маҳкам Муҳамедов овоз режиссёрлиги пульти ёнида

С. Маҳкамов фотоси.

● Техника янгиликлари

ИПНИ ЯНАДА ИНГИЧКА ҚИЛИШ УЧУН

Ю. А. Гагарин номли «Таштекстильмаш» заводи янги тортиш асбоби «ВР1-УЗМ» билан таъминланган йигириш-пишитиш ва йигириш машина-ускунасини кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

Тортиш асбоби-пиликдан белгиланган номердаги калава ҳосил қилувчи машинанинг асосий механизмидир. Ушбу қурилма қувватини ошириш туфайли ип йўғонлигини ҳозиргидек 30 баравар эмас, балки 50—55 баравар ингичкалаштириш мумкин бўлди. Бу нарса калава сифатини кўп жиҳатдан белгилаб беради: ип нечоғлик ингичка бўлса, газлама шунча яхши чиқади.

Завод шундай асбоблардан дастлабки 100 тасини Глухово ип газлама комбинатининг йигирувчиларига ортиб жўнатди. Шу билан «минглар шартномаси»нинг қатнашчилари — тошкентлик машинасозлар Москва областининг тўқимачилари олдидаги мажбуриятларини бажардилар.

Эски асбобни янгисига айлантириш — йигирув машинаси такомиллаштирилганлигини билдиради. Машина янада юксак техникавий даражада яна бир муҳлат хизмат қила олади. Ҳар бир машинада йилига 800 сўмдан зиёд тежаш мумкин бўлади.

Шу йил мамлакатнинг йигирувчилари Тошкентдан янги асбоблар ўрнатилган 1300 тадан ошиқ машина оладилар. Кейинчалик бундай серунум қурилмалар ишлаб чиқариш кўпаяди: «Узбектекстильмаш» бирлашмаси шу йил Қўқонда янги асбоблар ишлаб чиқарувчи ихтисослаштирилган цех қуриб ишга туширишни мўлжаллаяпти.

(УзТАГ).

Редакцияга хат

Умидвормиз

Бир ярим йилдан буён шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинатига қарашли «50—33 ТНЖ» автомашинаси Чилонзор районидаги 2—3-Чарх-комолон маҳаллалари аҳолисига намунали хизмат қилиб келарди. Аҳоли буюртмалар ўз вақтида бажарилишидан, машинанинг ҳар жума куни бир вақтда келишидан, химчистка ходимаси Люба Прохоренконинг ҳалол ишлашидан жуда миннатдор эди.

Эндиликда, «кўз тегдими», билмадик, мана уч ойдан бери машинанинг дараги йўқ. Нима бўлдийкин?! Ҳар қалай мижозлардан ҳеч ким уларни хафа қилгани йўқ эди, чоғи.

— Маҳалламизда, — дейди 3-Чарх-комолоннинг «Тоҳир» кўчасидаги 84-уйда истиқомат қилувчи, республика аҳмиятига молик шахсий пенсионер Ғуломқодир ота Зуфаров, — кийимларни ювдириш хизматига муҳтож кишилар бор. Маҳаллаларимизда химчистка хизматини қайта тиклаш билан бирга кир ювиш учун ҳам буюртмалар қабул қилинса яхши бўларди. Илтимосимиз ерда қолмас деб умид қиламиз.

Р. ЛУТФУЛЛАЕВ.

● Ҳуқуқ билимлари — оммага

ТИНГЛОВЧИЛАР МАМНУН

Киров районидаги кўпгина муассаса, корхона ва ташкилотларда, ишчи-хизматчилар истиқомат қилиб келаётган маҳаллаларда халқ университетлари ишлаб турибди. Ҳозирги вақтда бу ерда 23 та халқ университети мавжуд. Шулардан бештаси аҳоли яшайдиган маҳаллаларда ташкил этилган. Янги ўқув йилидан бошлаб районда яна 7 та халқ университети ўз фаолиятини бошлаб юборди.

Ўтган ўқув йилида район халқ университетларида 3137 киши билим олди. Ўқув-тарбия ишларини 393 юқори малакали мутахассис, педагог ва олим олиб бормоқда. Ўқитувчи лекторлардан 83 киши фан доктори ва кандидатларидир. Улар орасида 49 ҳуқуқшунос, 41 маориф ходими, 34 педагог, 31 шифокор, 21 иқтисодчи ва бошқа касб эгалари бор.

Ҳуқуқ билимларини меҳнаткашлар оммаси ўртасида кенг тарғиб қилишда кўплаб жонкуярларнинг номларини келтириш мумкин. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг ходимлари, фан докторлари А. Файзуллаев, А. Валиев, К. Комилов, фан кандидатларидан Т. Аюбов, Х. Шайхова, С. Облоқулов каби ўнлаб тарғиботчилар номини фахр билан тилга олиш мумкин.

Биз бугун ҳуқуқ билимларига оид бўлган халқ университетларидан бири устида батафсил тўхталиб ўтмоқчимиз. Маълумки, 1973 — 1974 йил ўқув йилига мўлжалланиб Жаҳон Обидова номли тамаки фабрикаси қошида ана шундай университет ташкил этилган эди. Корхонанинг барча ишчи ва хизматчилари, инженер техник ходимлари бу халқ дорилфунуни машғулотларига фаол иштирок этишмоқда. Уни ўқитувчи мутахассислар билан таъминлашни Ҳуқуқ ва фалсафа институти коллективи ўз зиммасига олган.

Бўлиб ўтган навбатдаги машғулотлардан бири янги меҳнат қонунлари кодексида ўз ифодасини топган ёшлар, хотин-қизларнинг меҳнат қилиш ҳуқуқлари мавзуига бағишланди. Бу ҳақда ҳуқуқшунос, инситутнинг катта илмий ходими Х. Исмоилова суҳбат ўтказди.

Тингловчиларни, айниқса, Ўзбекистон ССР Никоҳ ва оила қонуни тўғрисидаги суҳбатлар ҳаяжонга солялти. Юридик фанлари кандидати Т. Аюбовнинг бу ҳақдаги лекциялари бир-биридан қизиқарли, таъсирчан ўтяпти.

Юридик фанлари кандидатлари М. Қосимова, А. Шукуровнинг вояга етмаганлар орасида жиноятнинг олдини олиш тадбир-чоралари, ҳуқуқий тартибни бузувчиларга қарши курашда жамоатчиликнинг ролини оширишга бағишланган суҳбатлари ҳам қизиқарли ўтди.

Бу йил Ўзбекистон ССР ва республика Компартияси ташкил этилганлигининг ярим асрлик тўйи тантанали нишонланади. Университетимизнинг бундан буёнги ҳар бир машғулотини ана шу шонли сана билан чамбарчас боғлиқ ҳолда олиб борилишига алоҳида эътиборни қаратаяпмиз.

Д. РАЗЗОҚОВ,
Тамаки фабрикаси қошидаги ҳуқуқ билимлари халқ университетининг илмий секретари.

● Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги олдидан

1929 ЙИЛ

ТАРИХ ФАНЛАРИ ДОКТОРИ, ПРОФЕССОР Ғ. Р. РАШИДОВ ТАҲРИРИ ОСТИДА

Бу йил Тошкент партия ташкилотларининг совет аппаратларини мустаҳкамлашдаги фаолиятини бундан буёнги яхшиланиши билан характерлидир. Бунга 1928 йил августида Янги шаҳар ва Эски шаҳар район Советларининг бирлашуви ҳам кўп жиҳатдан имкон берди.

Шаҳар Советига сайловларга сайлов олди кампанияси кенг авж олдириб юборилди. Сайловлар 1929 йилнинг 3 февралидан 15 февралгача бўлиб ўтди. Унда 119477 киши иштирок этди. Шаҳар Советига 928 депутат сайланди. Ишчиларнинг миқдори 52,1 процентга ошди. Советда коммунистлар сони 492 ни, комсомоллар эса 69 кишини ташкил этди. Депутатлар составида шунингдек, аёллар проценти ҳам бир мунча ошди. 1929 йилги сайловлар Тошкент меҳнаткашлари сиёсий активликлари ошганлигини кўрсатди, у партиянинг миллий сиёсат соҳасида янги ютуқларни қўлга киритаётганлигининг кўргазмали тариқада тасдиқлади.

Ягона Советнинг ташкил этилиши шаҳар хўжалигига раҳбарликни яхшилашда, шаҳарни социалистик жиҳатдан реконструкция қилишда катта роль ўйнади.

Тошкент округ ижроия комитети Президиумининг 1929 йил 19 ноябрдаги қарорига мувофиқ Тошкент тўртта районга бўлинди. Бу районларнинг ҳар бири ўз ижроия комитетига эга эди.

ВКП (б)нинг XVI партия конференцияси, шундан кейин Самарқанд шаҳрида 1929 йилнинг февраль-мартида бўлиб ўтган Ўзбекистон Компартиясининг IV съезди республика қишлоқ хўжалигини социалистик жиҳатдан қайта қуриш, колхоз қурилишини ривожлантириш зарурлигини кўрсатиб ўтди. Мана шу қарорлар 1923 йилдаёқ куртак ёзган шаҳарликларнинг оталиқ ёрдамини янада юксалтиришга янги кучли туртки бўлди.

Тошкент иккинчи оталиқ жамиятлари округ конференцияси (1929 йил июнь) биринчи планга қишлоқ хўжалигини социалистик жиҳатдан қайта ўзгартириш масаласини, деҳқонлар ўртасида коллективлаштириш ғояларини пропаганда қилишни кучайтиришни, оталиқ қилувчиларга колхозларга ташкилий-хўжалик жиҳатидан ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш вазифасини олдинга сурди. Конференция қарорлари муносабати билан оталиқ ячейкаларини мустаҳкамлаш бўйича бир қатор тадбирлар белгиланди. Бу борадаги энг муҳим тадбирлардан бири район оталиқларининг жорий этилганлиги бўлди. Жумладан, Тошкентнинг Марказий ва Эски шаҳар районлари Тошкент қишлоқ районига, Қизил Шарқ райони Янгийўлга, Биринчи Май райони Ўрта Чирчиққа оталиқ ёрдами кўрсатадиган бўлишди.

Оталиқдагиларнинг мунтазам ишлаши шарофати билан 1929 йили 1 апрелда Тошкент округида 214 та колхоз бор эди. Қизил Шарқ Устахонаси вакиллари маҳаллий активининг ёрдами туфайли Ўртаовулда колхоз ташкил этилди, Биринчи Май устахонаси активларининг ёрдамида 1-Қорасув қишлоғида, Тошкент округи молия бўлими ёрдамида Яхшиовулда, касаба союз мактаби ташаббуси билан Зангиотада, дорихоналар бошқармаси ёрдамида эса Қатортолда колхозлар ташкил этилди.

Коллективлаштириш ғояларини пропаганда қилиш ва уларни амалий жиҳатдан ҳаётга жорий этиш борасида Тошкент комсомоллари ҳам кўпгина ишларни қилдилар. Тошкент комсомоллари Ўзбекистонда рўй бераётган барча социалистик ўзгаришларнинг актив иштирокчилари эдилар. 1929 йилнинг баҳорида Тошкентнинг Эски шаҳаридаги оталиқ группаларидан бири Тайлоқ, Сазонпаян ва Дунқишлоқ қишлоқларида бўлдилар. Комсомоллар ўз суҳбат ва докладларида колхоз қурилишининг аҳамияти, ленинча кооператив планининг принциплари ҳақида гапириб бердилар. Тошкент комсомоллари ана шу қишлоқларда 3 та колхоз ташкил этдилар. Шунингдек, улар 2 та трактор, 4 та плуг, 2 та пахта сеялкаси ва бошқа кўплаб асбобларни ремонтдан чиқардилар. Бундан ташқари, экишга тайёргарлик пайтида оталиқдаги колхозларда оммавий шанбаликлар ўтказилди. Ана шундай шанбаликлардан бири шаҳар атрофидаги қишлоқларнинг бирида 1929 йил 12 апрель куни ўтказилди. Тошкент ишчилари экиш мавсуми пайтида деҳқонларга қишлоқ хўжалик асбоблари билан ёрдам кўрсатдилар. Жумладан, 1929 йили «Қизил тонг» тикув фабрикасининг коллективи қишлоққа 5 та плуг ва 15 та кетмон, «Главхлопком»нинг механик устахоналари эса 4500 та сеялка тайёрлаб бердилар. Бундай ташаббуслар Биринчи Май район партия комитети бюроси томонидан маъқулланди. Бу устахоналарнинг вакиллари яна 8200 та сеялка тайёрлашга ваъда берган эдилар. Шу йили Тошкент округининг қишлоқ районларига 268 та трактор жўнатилди. Бундан ташқари, Тошкент ишчилари оталиқдаги қишлоқ деҳқонларига қишлоқ хўжалиги асбоб-ускуналари сотиб олишлари учун кўнгилли равишда ўз иш ҳақларидан маълум бир қисмини ажратдилар.

Шаҳар саноати тез суръатлар билан тараққий эта борди. Ана шу суръатларни бўшаштирмаслик учун янги энергетика қувватлари керак эди. Ўзбекистон ССР ҳукумати СССР Госпланига республикада янги ГЭСлар қурилиши, биринчи навбатда Қодирия ва Бўржар ГЭСлари қурилиши зарурлигини билдирди. 1929 йил августининг бошида эса Ўзбекистон ССР Халқ Комиссарлари Совети 13200 киловатт қувватли Қодирия электростанцияси қурилиши ҳақида қарор қабул қилди.

Партиямиз социалистик мусобақа ва зарбдорлик ҳаракатини янада авж олдиришга жуда муҳим эътиборни қаратди. Бу нарса саноат ишлаб чиқариши ва меҳнат унумдорлигини тез суръатлар билан ўсишига имкон берди. ВКП (б) Марказий Комитетининг 1929 йил 10 майдаги «фабрика ва заводларнинг социалистик мусобақаси тўғрисида»ги қароридан кейин мусобақа кўлами айниқса кенг авж олиб кетди.

ЎзКП(б) Марказий Комитети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети 1929 йил 31 майда мурожаат билан чиқиб, партия ва комсомол ташкилотларини, республика барча меҳнаткашларини социалистик мусобақани авж олдиришга чақирдилар. Тошкент саноат корхоналари ичида «Главхлопком»нинг механика устахоналари унинг ташаббускори эдилар. Кейин эса бу ташаббусга Ильич номли завод ва Қизил Шарқ устахонаси қўшилди. Дастлаб мусобақалар саноат корхоналарининг ичида авж олдирилди. Жумладан, 1929 йилнинг майида «Қизил тонг» тикув фирмасида тўртта цех бир-бири билан, 120 дан зиёд киши эса ўзаро мусобақа боғладилар. Кейинчалик бу ҳаракат янада кенгая борди. Қизил Шарқ устахонаси ва «Главхлопком»нинг механика устахоналари бир-бирлари билан биринчи бўлиб социалистик мусобақа тўғрисида шартнома туздилар. Шаҳарлар ва республикалар ўртасида ҳам мусобақа кенг авж олиб кетди. 1929 йил майида Қизил Шарқ паровоз ремонти устахонаси коллективи Оренбург ва Қизил Арват устахонаси коллективлари билан, июнда эса Закавказье ва Ўзбекистон пахта тозалаш заводлари ўртасида социалистик мусобақа тўғрисида шартнома тузилди, ноябрда Москва, Иваново-Вознесенск ва Ленинград областлари тўқимачиларининг Ўрта Осиё пахтакорлари, пахта тозалаш ва ёғ саноати ишчилари билан социалистик мусобақа тўғрисидаги шартномалари имзоланди.

«Ҳужум» ҳаракати янада кенгайди ва кенг тус олди. Бу нарса Ўзбекистон аёлларини ижтимоий ишлаб чиқаришга янада кенгроқ жалб этиш имконини берди. Аввалига булар кустар типидаги артеллар эди. Бунда аёлларнинг уйдаги меҳнати ижтимоий меҳнатга айлана борди, олинадиган иш ҳақи эса аёлларни янада мустақилликка ва иқтисод жиҳатдан эрига унчалик қарам бўлмаслигига олиб кела бошлади. Фабрика ва заводларга ҳали ўзида кўникма тўпламаган ва ишлаб чиқариш интизомидан бехабар бўлган маҳаллий миллатдаги аёллар кела бошлашди. Бу нарса ишчиларни ўқитиш ва тарбиялаш, улар меҳнатини муҳофаза қилиш ва маиший шароитларини яхшилаш бўйича бир қанча вазифаларни ҳал этишни тақозо этди, уларга ошхоналар, болалар боғчалари ва яслилари ташкил этишни ҳал қилиш вазифасини келтириб чиқарди.

«Ҳужум»да революциянинг ажойиб шоири Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий актив иштирок этди. У:

Келди очилур чоғинг, ўзлигинг
намоён қил,
Парчалаб кишанларни ҳар томон
паришон қил,

деб куйлади.

● Маиший хизматдан мамнунмисиз?

КЎПЧИЛИК ТАШАККУРИ

Собир Раҳимов район маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг Студентлар шаҳарчасида жойлашган телевизион ательеси филиалида телевизорларнинг барча турлари, радиоприёмник, ҳар хил радиолалар, транзистор, магнитофон ремонт қилиш цехлари жойлашган. Ателье филиали студентларнинг буюртмаларини тезлик билан бажаради. Шу атрофдаги хонадонларга хизмат кўрсатиш учун ателье филиали ихтиёрига 2 та «Экспресс» машина бериб қўйилган. Телеателье филиали ремонт қилинган телевизор, радиоприёмниклар учун бир ой муддатга гарантия беради.

Ишчан коллектив ўз зиммасига олган юксак мажбуриятларини бажариш учун ғайрат қилиб ишламоқда. Утган квартал плани муддатидан 10 кун олдин бажарилди.

Шунингдек, шаҳарчадаги 17-прокат пункти ҳам студентлар хизматида. Бу пункт доим студентлар билан гавжум. Чунки биттасига телевизор, иккинчисига радио ёки дазмол керак. Улар ўзларига керакли бўлган буюмларни ўша ердан оладилар. Фойдаланишга олмоқчи бўлган буюмларни синаб, ишлатиб кўришлари учун махсус хона ажратилган. Бу ерда ишлаётган Полина Михайловна Молдавская ҳамда Мита Самойловна Аремииская каби хизматчилар ўзларининг хушмуомалалиги билан студентлар ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. «Бу прокат пункти хизматчиларидан намунали ишлари, яхши муносабатда бўлганликлари ва доим очиқ чеҳра билан қарши олаётганликлари учун биз студентлар мамнунмиз» — деб ёзади Тошкент Давлат физкультура институтининг студентлари Карпова, Мяснова ва Ролазинлар. Шу мазмундаги қалб сўзларини ТошПИ студенти Холмўмин Йўлдошев, Тошкент чет тиллар педагогика институтининг студенти Муҳиба Умуровалар ҳам ёзишган.

Т. КАРИМБОЕВ,
О. УЛУҒОВ.

Шаҳар — қишлоққа

Лойиҳачилар туҳфаси

Қорақалпоғистоннинг жанубида янги катта пахтачилик райони тузилмоқда. Тадқиқотчиларнинг маълумотларига кўра, Тўрткўл — Беруний воҳасида қарийб ярим миллион гектар суғоришга яроқли ер бор. Бу ерлар саҳронинг яккам-дуккам ўт-ўлан ўсадиган қумлик ва тақирлардан иборат. Қўриқ ерга ҳужумнинг биринчи босқичида дастлабки 165 минг гектар ер ўзлаштирилишини кўзда тутади.

— Бу ерларни ўзлаштириш қийин, — дейди «Узгипроводхоз» институтида яқинда тузилган перспектив лойиҳалаш бўлимининг бошлиғи М. Г. Кулангиев. — Лекин кучли мелиорация системаларини қуриш бу ерларни унумдор қилади.

Тошкентдаги учта катта лойиҳалаш институти мана шу вазифани ҳал этиш билан банд. Жумладан, «Узгипроводхоз» институти Элликқалъа массивини суғориш ва ўзлаштириш юзасидан техника ҳужжатлари тайёрлайди. Қўриқ ерда дастлабки тўрт минг гектар ерга сув чиқарилди. Хозир ёш мутахассис Г. Гасанова раҳбарлигидаги инженерлар группаси 20 минг гектар ерни суғоришдан иборат иккинчи навбат лойиҳани ишлаб чиқишга киришди. «Средазгипроводхлопок» институтида ҳам ишлар бошланиб кетди. Бу ерда майдони 30 минг гектарга борадиган Қирққиз массивини ўзлаштириш лойиҳаси тайёрланмоқда. Лойиҳада мирзачўлликларнинг бой тажрибаси назарда тутилади. Янги хўжаликларга экишга тайёр, унумдорлиги текшириб кўрилган, каналлар, коллекторлар ўтказилган, уй-жойлар, ёрдамчи хўжаликлар қурилган далалар берилади. Элликқалъада ва Қирққизда ерни суғориш ва захини кочиришда энг янги усти берк инженерлик системалари қўлланилади. Элликқалъа массивида сувчи иштирокисиз суғориш янги гидроавтоматик усули текшириб кўрилади.

Автоном республика жанубидаги қўриқ ерларни ўзлаштириш учун Тўрткўлда ихтисослаштирилган «Каракалпакюжводстрой» тресги ташкил этилди.

Лойиҳалаш институтларида Амударёдан сув олувчи ягона Пахтарна системасини тузиш вазифаси ҳал этилмоқда. Мавжуд каналнинг ростлаб туриладиган сув олиш иншооти йўқ. Ариққа сув чиқиши Амударёнинг суви қандай оқишига боғлиқ. Инженерлар сув олиш иншоотини Туямўйин гидроузелининг тўғонига кўчиришни таклиф этдилар. Бундай тадбир ариқдан сув оқишини тартибга солади.

Пахтарна магистрал каналининг йигирма километрли янги бош участкаси қазила бошлади. Ундан икки баравар кўп сув оқадиган бўлади. Мавжуд 70 километрли канал ҳам реконструкция қилинади. Пахтарна суғориш системасидан бошланадиган Боғёб канали ҳам тубдан реконструкция қилинади. Боғёбдан Элликқалъа ва Қирққиз сари янги ариқлар оқади.

Лойиҳалашда электрон-ҳисоблаш техникаси инженерларга катта ёрдам бермоқда. Машиналар мураккаб ҳисоб-китобларни тез ва аниқ бажармоқда. Бу ҳол эса лойиҳа ҳужжатлари тайёрлашни тезлаштирмоқда.

Элликқалъага ҳужум авж олиб бормоқда. Навбат Қирққизга келди.

Г. КИРХАДЖИ,
УзТАГ мухбири.

Газетхон танқид қилади

Қачонгача?

Мен 1974 йил учун «Тошкент оқшоми» ва «Тошкентдан гапирамиз» газеталарига обуна бўлганман. Лекин «Тошкент оқшоми» газетасининг ҳафтада 2 марта, 2—3 кун кечиккан ҳолда олдим. Бизнинг почтачи ўз ишига совуққонлик билан қараганлиги туфайли ҳар хил баҳоналар қилиб газета ташламай кетади. Ундан тўрт мартаба газетани ўз вақтида олиб келишини илтимос қилдим. Лекин фойдаси бўлмади. Кейин 64-почтага чиқсам «Тошкентдан гапирамиз» газетасининг карточкаси йўқ, деб мени 100-почтага юборишди. У ерда ҳам карточка йўқ экан. Шундан кейин 4 апрелда «Союзпечать» дирекциясига бордим. Шикоят бўлимидагилар 1 дона программа бериб, кейинги ҳафтадан бошлаб, газетани ўз вақтида олишимни уқтириб, ваъда беришди. Бироқ шу кунгача программадан бир дона ҳам олмадим.

Ваъдабозлик қачонгача? **Ф. ЗОКИРОВ,**
Богдан Хмельницкий тупигидаги 7-уйда яшовчи обуначи.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

Парҳез — хасталик давоси

Ошқозон-ичак касалликлари узоқ вақт давом этадиган, вақти-вақти билан қайталаниб турадиган хасталик ҳисобланади. Буни даволашда, албатта, касалликнинг келиб чиқишида асосий ҳисобланган сабабларни, яъни спиртли ичимликлар ичиш, тамаки чекиш, ўз вақтида овқатланмаслик, овқатни апил-тапил яхши чайнамасдан ютиш, жуда ўткир ва аччиқ таомларни кўп миқдорда истеъмол қилиш каби турли сабабларни йўқ қилишга интилиш керак.

Агар касаллик оғир ўтса, у ҳолда бемор кишини касалхонада даволаш мақсадга мувофиқдир. Бошқа ҳолларда эса, уй шароитида ҳам даволаш мумкин, бунда асосий эътиборни тўғри овқатланишга қаратиш лозим.

Ошқозон-ичак касалликларида овқатланишнинг асосий қоидаларидан бири — ошқозонни дағал ва қаттиқ маҳсулотлардан асраш ҳисобланади. Бунга эришиш учун истеъмол қилинадиган маҳсулотларни тўғри танлаш, уларни тайёрлаш ва пиширишга алоҳида эътибор бериш, овқатни ўз вақтида оз-оздан, тез-тез истеъмол қилиш зарур. Аммо, овқат калорияли, таркибида оқсил, ёғ, углевод, минерал моддалар ва витаминларга бой бўлиши лозим, чунки у ёки бу озиқлик моддаларнинг кам миқдорда қабул қилиниши касалликнинг кучайишига ва бемор организмининг кучсизланишига олиб келиши мумкин.

Бу касалликларда овқатланиш хасталикнинг даврига қараб белгиланади. Касаллик қайталанмаган вақтда овқат одатдагича бўлсин, шундай пайтда сертуз ва серёғ таомлардан, шунингдек, сирка, аччиқ гаримдори, пиёз, торт, натураль кофе, спиртли ичимликлар ва газли ичимликлардан сақланиш керак. Бу даврда кундалик овқатда сут ва сутли маҳсулотлар, айниқса, сузма кўп миқдорда бўлиши, вақти-вақти билан тухум (жуда пишиб кетмаган бўлиши керак), балиқ, сариёғ, қаймоқ, асал каби маҳсулотлардан истеъмол қилиб туриши керак. Истеъмол қилинадиган гўшт иложи борича ёғсиз ҳамда нозик бўлиши (товуқ, мол, бузоқ гўшти), булар қайнатилиб пиширилган ҳолда бўлиши керак. Кислоталиги ошган касалликларга гўшт пиширилган шўрваларни бериш мумкин эмас, шунингдек, қовурилган таомлар ҳам истеъмол қилиш мумкин эмас. Истеъмол қилинадиган нон пастки сорт унлардан тайёрланган ва озроқ суви қочган бўлиши керак.

Баъзи касаллар шириндикларни ёктирмайди, шунинг учун уларга асал тавсия этилса бўлади. Турли хил конфетларни, шоколадларни, мураббо ва сиропларни истеъмол қилиш мумкин эмас.

Овқат тайёрлашга мўлжалланган сабзавотлар яхшилаб тўғралган (иложи бўлса, гўшт қиймалагич машинасидан ўтказилган) бўлиши ва сувда яхшилаб қайнатилиб пиширилиши лозим. Сабзавотларни эзиб, шарбатини ичиш жуда фойдалидир. Ҳўл меваларни хом ҳолда ейиш ярамайди. Улардан компот тайёрлаб ичиш мумкин. Олманинг сортларидан қириб ейиш керак.

Баъзи ошқозон-ичак касалликларида кислота етишмаслиги сезилади, бундай касалларга овқатдан олдин дорихоналарда сотиладиган хлорид кислотасидан ёки пепсин дориларидан фойдаланиш мумкин. Бундай кишилар гўштли шўрвалар, турли хил сабзавотлардан тайёрланган овқатларни истеъмол қилишлари мумкин. Лекин бу овқатлар дағал ва қаттиқ бўлмаслиги лозим.

Касаллик қайталаган даврида овқат иложи борича майин ва юмшоқ, витаминларга бой ҳамда яхши ҳазмли сифатда бўлиши лозим.

Шуни эсдан чиқармаслик кераккки, қабул қилинаётган таом жуда кўп миқдорда бўлмаслиги, овқат ҳарорати одатдагича бўлиши, овқатга солинган туз кўп бўлмаслиги керак, шунингдек, овқатни тинч шароитда, шошмасдан, яхши иштаҳа билан ейиш ошқозон-ичак касаллигини даволашда катта аҳамиятга эга бўлади.

Ш. ШОМУҲАМЕДОВ.
Тошкент Давлат Медицина институти овқатланиш гигиенаси кафедрасининг ассистенти, медицина фанлари кандидати.

ШИФОКОРЛАР

Инсон саломатлиги учун тун-кун фидойи бўлган шифокорларни ким эъзозламайди дейсиз. Мана, шаҳримиздаги 1-клиник касалхонасида қўллари шифобахш врачлар беморлар жонига малҳам бағишлайдилар.

Қабулхона мудири Маҳмуджон Иброҳимов ҳам, тажрибали ҳамширалар, санитарлар ҳам бемор келиши билан парвона бўлиб кутиб оладилар. Биринчи ёрдам кўрсатилиши биланоқ беморни касалхонанинг маълум бир бўлимига жойлашади. Бу уларнинг одатий меҳрибонлик юмушидир.

Касалхонада учта терапия, иккита хирургия, ЛОР (томоқ, бурун, қулоқ касалликлари бўйича) бўлимлари 500 ўриндан ортиқ жойга эга.

Касалхонанинг бўлимлари мўътадил ҳавода, худди баҳор нафасида. Юмшоқ караватларда ётган беморлар профессор, доцент, врач ва меҳрибон ҳамширалар кузатувида даволанадилар.

Биринчи категорияли врач Муяссар Бобожонова мудирлик қилаётган 3-терапея бўлими юрак касалликлари кафедрасининг бир бўлими ҳисобланади. Бу ерда Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг доценти М. И. Султонхўжаева даволаш ишларига раҳбарлик қиляпти. Шу бўлимнинг ўзида йигирмадан ортиқ ҳамширалар, врачлар тун-кун беморларнинг даволаниши устида иш олиб борадилар. Куни-кеча шу бўлимда медицинада жуда кам учрайдиган воқеа бўлди. Пенсионер А. Ҳасанов жигари тўрт ярим сантиметр шишиб кетган ҳолда қаттиқ оғриқ билан шу бўлимга келди. Бўлим бошлиги Муяссар Муродовна ва даволовчи врачлар бу бемор билан жиддий шуғулландилар. Чунки, кекса бемор бир неча йилдан буён шу касал билан оғриганидан шикоят қиларди. Жиддий ўйлаш, ўз вақтида дори-дармон қилиш, меҳрибонлик туйғуси билан беморнинг соғайишига эътибор берган врачлар ўн беш кун давомида тўрт ярим сантиметр шишган жигарни даволаб ўз жойига қўя билдилар.

Турли хасталиклар билан бу бўлимга келган касаллар шифо топиб чиқишмоқда.

Яна бир шундай мисолни учратиш мумкин. Палатада ётган Н. деган бемор оғир аҳволда хирургия бўлимидан бу ерга ўтди. Шу палатада ёш йигит Н. Орипов ҳам даволанар эди. Иккала беморнинг ҳам экссудабни имперпист касаллиги аниқланган эди. Сурункасига ўринли даволаш натижасида иккала бемор хам дарддан мусаффо бўлиб кетдилар. Бўлим врачлари Е. Д. Димова, ҳамширалар Муҳаббат Азизова, Рая Жойнокова, Миля Портная, Евгения Сигалова ҳамма вақт беморларга ўз жигар гўшаларидай парвоналар.

Шу бўлимнинг хоналарига, ошхонасига, беморлар маданий ҳордиқ оладиган жойларга кирган кишининг кўнгли очилади.

Шифохонанинг хирургия бўлимида медицина фанлари кандидати Жавдод Саидович Каримов ажойиб медицина усулларида бранхия-асма касалликларини операция қилиш ва дори-дармонлар билан сифатли даволаяпти.

Бурун-томоқ ва қулоқ хасталиклари ҳам шу шифохонада даволанаяпти. Меҳнат Қизил Байроқ орденли врач Ҳакимахон Мирабдуллаева ўн беш йилдан буён мудирлик қилаётган ЛОР бўлимида енгил операциялар туфайли жуда кўп ёш-яланглар томоқдаги бодомча бези, юракка таъсир қиладиган гландадан ҳоли бўлмоқда.

— Бизнинг шифохона аҳоли кўп яшайдиган жойда бўлгани учун яна янги бўлимлар очмоқдамиз,— дейди бош врач Қ. Ризаев.— Шу билан бирга, шифокорларимиз беморларни даволашни юксак поғонага кўтаришмоқда. Бизда медицина фанлари докторлари Манзура Ҳамидова, Ғайрат Иброҳимов, врачлардан Фатхулла Дўстматов, В. Алёшин, К. Н. Шабарова, Ю. А. Рабинович ва бошқалар сидқидилдан меҳнат қилишмоқда. Айниқса, доцент Н. Қ. Бобохўжаевнинг юрак касалликларини даволашдаги тажрибаси ҳаммани ҳурсанд этяпти.

Ҳа, шифохонанинг сидқидилдан элга хизмат қилаётган шифокорларини ҳар қанча қадрласа, ҳар қанча таърифласа арзийди. Чунки улар қалби қуёш, меҳрибон шифокорлардир.

Ю. ҲАМДАМОВ.

СУРАТЛАРДА: юқорида (чапдан-ўнгга) — 3-терапия бўлимининг бошлиғи М. Бобожонова, неврология бўлимининг мудири К. Шабарова, бош врач Қ. Ризаев ва бош ҳамшира Д. Болдирева янги қуриладиган кардиология бўлимининг тайёр макетини кўздан кечирмоқдалар; пастда — хирургия бўлимининг мудири Ю. А. Рабинович (ўртада) операция қилинган бемор ҳузурида.

С. Безносов фотолари.

Жониворлар театрининг премьералари

Болаларнинг шодлиги, қувончи ичига сиғмайди: бўри ҳалқадан сакраб ўтмоқда, тулки гусли чалмоқда, маймун жуда антиқа шўхлик қиляпти. Буларнинг ҳаммасини В. Л. Дуров номли бурчакнинг навбатдаги томошаси пайтида кўришингиз мумкин.

Москвалик ёшларнинг бир неча авлоди кир ювувчи енотни, рақсга тушадиган айиқни ва жониворлар театрининг бошқа артистларини яхши билишади. Лекин саҳнада ҳамиша янги-янги жониворлар ўйнайди, янги-янги номерларга тайёргарлик кўрилади.

Яқиндагина театр саҳнасига ҳайвонларни ўргатувчи Ирина Амилахвари ўзининг эндигина ўргатган силовсини Мерсини олиб чиқди. Умуман силовсинни майдонда камдан-кам учратасиз. Силовсин умуман қўлга ўрганмайди, деб ҳисоблашади. Лекин соҳибжамол Мерсининг бу номери ана шу фикрни рад этди.

Яқин орада гапирувчи қарға «Дуровбобонинг бурчагидаги жониворлар қандай қилиб ойга учиб кетганлари» тўғрисидаги янги эртак томошаси кўрсатилишини эълон қилади. Бу спектаклни бурчакнинг бадиий раҳбари, РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби А. В. Дурова ўз сценарийси асосида қўймоқда.

— Биз, — деди Анна Владимировна,— космик кеманинг командири маймун, радисти тулки, ошпази енот ва уларнинг қувноқ пассажирлари болаларни кўпдан-кўп хурсанд қилади деб ўйлаймиз. Театримиз тағин бир эртакни — «Чол билан кампир» эртагини саҳнага қўйишга тайёргарлик кўрмоқда.

Жониворлар театрида А. В. Дурованинг тарбиясини кўрган денгиз шери Гвидон 19 йилдан бери ўз маҳоратини намойиш қилиб келмоқда. Эндиликда А. В. Дурова саҳнага яна бир шерни — Малишни олиб чиқишга тайёрламоқда. Малиш ҳам ажойиб жонглердир.

Бурчак ходимлари ёзда эса янги артистлар — тулкичаларга, бўричаларга, кучукчаларга «хуш келибсиз» деб айтишади.

Т. БАСОВА,
ТАСС мухбири.
Москва.

ЁШ ШОИРНИНГ ШЕЪРЛАРИ

Унинг номи Ҳасанбой Солиев. Ўспирин ўн олти ёшда. У Андижон область, Балиқчи районидаги «Ленинград» колхозида яшайди. Колхоз қишлоғидаги 37-мактабнинг ўнинчи синфида ўқийди. Шеърлари район газетасида, республика «Ленин учқуни» газетасида, болаларнинг «Гулхан» журналида қайта-қайта босилган шоирнинг бутун таржимаи ҳоли шундан иборат.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи Андижон область бўлимининг мажлиси яқинда ана шу мактаб ўқувчисига бағишланди. Ҳасанбойнинг янги ёзган «Жонажон мактаб», «Она меҳри», «Чевар», «Ҳалиманинг ўйлари» деган шеърлари босиб чиқаришга тавсия этилди. Ҳасанбой бешинчи синфдаёқ шеър ёза бошлаган эди. Бугун унинг альбомида етмишга яқин шеъри бор.

(ЎзТАГ).

Абулқосим ФИРДАВСИЙ.

ШОҲНОМА

ПАРЧАЛАР

Ҳўкиз бош гурзиси тушар бошингга,
Тахтдан улоқтирар боқмай ёшингга.»
Нопок Заҳҳок унга беради савол:
«Нечун у менга ёв бўлади қаттол!»
Диловар унга дер: «Бўлса эс-ҳушинг
Сабабсиз ёмонлик истамас киши.
Кина адовати сабаби бунинг —
Дастингдан ўлажак отаси унинг.
Отасин этарсан қўлингда ҳалок,
Шундан у ёв бўлур дили дардноқ.
Бир сигир келади уни боққали,
Доя — она бўлиб жонга ёққали.
Фаридунга келгай муқаддас сигир,
Сутидан парвариш топар жаҳонгир.
Дастингдан Муқаддас сигир ҳам ўлур,
Ҳўкиз бошли гурзи насибанг бўлур».
Заҳҳок хабар топиб фалак ишидан
Тахтидан йиқилди, кетди ҳушидан.
Зийрак бу даҳшатни кўрган замони,
Тура қочди ширин кўриниб жони.
Бўлди қайтиб келгач подшо ҳуши
Каёний тахтига чиқмоқлик иши.
Оламда Фаридун зотидан нишон,
Кеча-кундуз излар ошкору ниҳон,
Оромин йўқотди, ўтмайди емиш,
Равшан куни бўлди қаро, серташвиш.

ФАРИДУННИНГ ТУҒИЛИШИ

Узун қаро йиллар сўнгига етди,
Аждаҳо подшонинг ҳаёти битди,
Бахтиёр Фаридун ҳаётга қадам —
Қўйдию ёришиб кетди бу олам.
Ўсар қомати тик бир сарви равон
Чеҳрасида шоҳлик муҳри намоён.
Улуғликда мисли жаҳондор Жамшид,
Нур сочишда худди кўкдаги хуршид.
Жаҳонга ёмғирдек ярашар эди,
Кишига билимдек муътабар эди.
Фаридунда эди фалак меҳри ҳам,
Лутфи эҳсони ҳам, севги сеҳри ҳам.
Кўринди Бармоя исмли сигир,
Сигирлар ичра ул эди беназир.
Онадан туғилган мисоли товус,
Товланар, ҳар муйда ўзгача бир тус,
Муъбадлар йиғилди, оқил ва зийрак,
Юлдузшунослар ҳам бўлди ҳангу манг.
Бундай сигирни ҳеч кўрмагай олам,
Ё қариялардан эшитмаган ҳам.
Бу ҳақда ҳар томон таралди миш-миш,
Шум Заҳҳок «изланг» деб берди фармойиш,
Фаридун отаси номи Отибин,
Отибинга ҳам тор бўлди бу замин.

Қочиб юриш унга куч келди охир,
Аждарнинг домига дуч келди охир.
Илон подишонинг шум кишилари,
Изғишар туну кун шумлик ишлари.
Отибинни тутиб, бойлашиб нопок —
Заҳҳокка элтдилар, айлади ҳалок.
Фаридун онаси Фаронак шу дам,
Ўз жуфти бошига тушган бу алам,
Фалокатдан огоҳ бўлиш биланоқ,

Ўйлаб кетди ўғлин асрасин қандоқ!!
Ўғлини яшириб оқила хотун,
Тўқайзорга кетди кўздан оқар хун.
Шуҳратли Бармоя шу ерда эди,
Фаридун ризқи шу сигирда эди.
Фаронак чорвадор ёнига борди,
Жигару бағри хун, дардини ёрди.
Деди «сутга тўймай қолур бу гўдак,
Бир муддат сен асраб бермоғинг керак.
Бармоя сути-ла этиб парвариш,
Кўрсатгил бир муддат оталарча иш.
Агар ҳақ истасанг тикканман жоним,
Шунга аталгандир бор хону моним»:
Яйлов ва тўқайлар эгаси молдор
Пок дилли аёлга хизматга тайёр,
Деди: «Қолсин бунда сенинг фарзандинг,

Оғишмай бажарай ўгиту пандинг!»
Фаронак топшириб унга фарзандин,
Бирма-бир сўзлади ўгиту пандин.
Меҳр билан боқиб уч йил кечирди,
Муқаддас сигирнинг сутин ичирди.
Ҳамон қидирмоқдан тўймасди Заҳҳок,
Ёвуз ниятини қўймасди Заҳҳок.
Оламга ёйилиб кетганди миш-миш:
«Фалончида бормиш, муқаддас говмиш!»
Фаронак яйловга югуриб келди,
Чорвадор ва говга югуриб келди.
Деди Яздон солди дилимга ғулув,
Бир куни тинмайди ўғлимни тинтув.
Ўғлим бу дунёда жону дилимдур,
Ўғлимдан айрилмоқ менга ўлимдур.
Чора излай сабил қолсин жодустон,
Ўғлим олиб қилай азми Ҳиндустон.
Кўздан ғойиб бўлиб кетганим чоғи
Маконимиз бўлгай Элбурз тоғи!»
Тез чопар кийикдек она ҳам бола,
Тоғ томон жўнашди азон паллада.
Тоғ ичра яшарди тақводор киши,
Ибодатдан ўзга йўқ унинг иши.
Фаронак у чолга дер: «Эй покдин,
Мен ҳам ғамгин она, нақ Эронзамин.
Бу ўғилдир менинг қимматли болам,
Бунга тобе бўлур бир куни олам.

Кесар бу Заҳҳокнинг машъум бошини,
Тупроққа тиқажак жирканч лошини.
Сен бўлсанг болага меҳрибон посбон,
Бағрингда бир муддат асраса ул жон».

Пок киши ўғилни бағрига олди,
Шамол ҳам теккизмай қаровлаб қолди.
Заҳҳок шум яйловдан топганди хабар,
Муқаддас ул говдан топганди хабар.

Келди у маст филдек адоват билан,
Бармояни ҳалок этди аввалан.
Сўнг бутун қўтанни айлади яксон,
На унда мол қолди, на молдор чўпон.

Фаридун уйига айлади шитоб,
Бирор зот тополмай бўлди хўп хуноб.
Аламдан ўт қўйиб барин қилди кул,
Хокитуроб бўлди саройи буткул.

(Боши газетанинг 94-сонида).

ФАРИДУННИНГ УЗ АЖДОДЛАРИ КИМЛИГИНИ ОНАСИДАН СЎРАГАНИ

Икки саккиз бўлгач Фаридун ёши,
Тоғдан пастга тушди битиб бардоши.
Онасин қидириб топиб, унга дер:
«Яширган сирингни энди очиб бер.
Аждодларим ким, айт кимдур падарим,
Қайси уруғданман, недур гавҳарим.
Ҳикоя қилиб бер, аслимдан кимман!
Сўраса не жавоб берай анжуман!»
Фаронак унга дер: «Эй номдор болам,
Сўзлаб берай дилдан кўтарилсин ғам.
Сен дунёга келган шу Эронзамин,
Бунда яшар эрди номдор Отибин.
Каёний тухмидан эди у ҳушёр,
Хирадманд қаҳрамон, аммо беозор.
Паҳлавон Таҳмурос унгадур аждод,
Ота-боболарин қилар эрди ёд.
Сенга ота, менга, ёри жонона,
Усиз кеча куним нурдан бегона.
Илондор подшоҳ Заҳҳок жодугар,
Жонингга қасд этиб, қувди ситамгар.
Мен юрдим дарбадар сени яшириб,
Дил ўтин сўндириб кўздан ёш уриб,
Сени деб навқирон баҳодир отанг,
Ширин жондан ажраб қолди юз аттанг,
Заҳҳок елкасида икки аждаҳо,
Эронли бошига битган бир бало.
Отанг миясини олиб бетоқат,
Илонларга ундан қилдилар овқат.
Мен сени олдиму қочдим тўқайга,
Биқиниб етказдим одамсиз жойга.
Бир сигир учратдим хўп анвойи ранг,
Баҳордек гўзалу, баҳордек башанг.
Сигирнинг эгаси кўп жўмард экан,
Фаросатли соқчи, ботир, мард экан.
Сени унга бердим, неча йил ўтди,
Сенга неъмат берди, парвариш этди.
Товус ранг сигирнинг сутидан башанг,

Ичиб тез ўсардинг мисоли наҳанг.
Яйлову сигирдан шоҳ топди хабар,
Умрингга хавф солди яна жодугар.
Ундан олиб қочдим сени ногоҳон,
Эрон қолди, қолди бутун хонумон.
Келиб қирибди шоҳ унда ҳаммани,
Безабон энаганг — сигир момони.
Сўнгра уйимизга уриб чангалин,
Қаро гўр қилибди, чиқариб чангин».
Фарид қулоғига бу сўзки етар,
Қони қайнаб бирдан тутоқиб кетар.
Бошида қасосу, дилида ғазаб,
Қовоғи уюлган, кўзлар хунталаб.
Фаридун онаси жавобида дер:
«Жангга киришмаса чиниқмайди шер.

Жодугар шумлигин қилар, эрта-кеч,
Энди интиқомга мен олай қилич.
Яздон ёзмишига борайин тикка
Заҳҳок тахти кулин совурай кўкка!»
Она аста сўзлар жигар бандига,
«Қулоқ сол, азизим онанг пандига, —
Заҳҳокнинг қўлига тобедир жаҳон,
Лак-лак сипоҳ ундан кутади фармон.
Ҳар кишвардан минглаб қўшин муҳайё
Жанг истаб келишар қилса бир имо,
Бундаймас адоват, интиқом йўли
Кўз ўнгинг тўсмасин ёшликнинг гули.
Ким ёшлик майини ичар чаманда,
Ўзидан бошқани билмас арзанда.
Шу мастликда бошин берар шамолга,
Азизим шод умринг тутма заволга.
Дилбандим, азиз тут онанг пандини,
Машварат билан еч жаҳон бандини».

ЗАҲҲОК ВА ТЕМИРЧИ КОВА ДОСТОНИ

Илон шоҳи Заҳҳок даҳшатда тун-кун
Тинмай қайтарарди «қайда Фаридун».
Тожу тахт эгаси ҳисобсиз қудрат,
Лек Фаридун номи соларди даҳшат.
Бошига қўйибон ферузали тож,
Фил суяк тахт узра қидириб илож,
Улуғларни чорлаб ҳамма томондан,
Шоҳлигига паноҳ излаб ҳар ёндан.
Муъбадларга деди: «Эй номдорлар,
Сизларга маълумдур барча бор ҳунар.
Менда бор яширин хавфли бир душман,
Бу гап доноларга кундан ҳам равшан;
Ёвни кичик билиб, кутма омонлик,
Кунинг битар тақдир қилса ёмонлик.
Шунинг чун беҳисоб лашкар қилдим жам,
Унда одам ҳам бор, дев ҳам, пари ҳам.
Бир лашкар тузайин, унда дев, мардум
Биргалашиб қилсин ёвларимни гум.
Бу ишда сиз менга бўлгайсиз таянч,
Бўлмаса хатардан аҳволим аянч.
Халққа қараб ёзинг букун бир нидо,
Эзгулик тухмини сочар подишо.
Сўзласа сўзлари ростликдир фақат,
Ҳукмдор мулкида ҳоким адолат!»
Илоншоҳ бўлсада қанчалар жирканч,
Катталар қўрқувдан бўлдилар таянч.
Мақтов ёрлиғига имзо чекдилар,
Қари-ёш дилга ғаш тухмин экдилар.
Шу топда эшикдан фарёд-ла кирди,
Бир киши дод дерди, адолат дерди.
Уни яқин суриб шоҳ ҳузурига,
Ўтқазиб қўйдилар сарой тўрига.
Шоҳ унга юзланди осилиб қабоқ,
«Ким ситам қилди!» деб айлади сўроқ.
Қўлларин бошига уриб, дер: «Эй шоҳ,
Менинг номим Кова, адолат, додхоҳ.
Сендан ситам кўрдим, сендандир раво,
Одил бўлсанг қилмоқ дардимга даво.
Адолат кўргазмоқ бўлса кор-боринг,
Билки бу дунёда ошар миқдоринг.
Менга сендан етди зулм ва ташвиш,
Жонимга кетма-кет санчавердинг ниш.
Менга зулм қилмоқ бўлмаса ишинг,
Недур фарзандларим тортиб олишинг!!

[Давоми бор].

Жаҳон ойнаси

ТОЛСТОЙ АСАРЛАРИ АРАБ ТИЛИДА

ДАМАШҚ. Сурияда Л. Н. Толстой асарларининг тўла тўплами араб тилига таржима қилиб нашр этилди. Сурия Араб Республикаси маданият ва миллий ориентация министрлиги тўпламнинг 15 томини нашрдан чиқарди. Суриянинг таниқли таржимони Сами Ад-Друби Л. Н. Толстой асарларини таржима қилган. Бундан аввал у Ф. М. Достоевский асарлари тўпламини араб тилига таржима қилган эди.

Польшада китоб байрами

ВАРШАВА. Бу ерда Халқ Польшасининг 30 йиллигига бағишланган маданият, маориф, китоб ва матбуот кунлари бошланди. Республикада ана шу кунлар доирасида 35 мингга яқин китоб ярмаркаси уюштирилди, ёзувчилар билан учрашувлар, муаллифларнинг кечалари, адабий конкурслар ва фестиваллар ўтказиляпти. Матбуот ва китоб клубларида янги китоб кўргазмалари очилди.

Польшада китоблардан жуда кенг кўламда фойдаланилмоқда. Кейинги йилларда китобларнинг тиражи олти баравар кўпайди. Халқ ҳокимияти барпо этилганидан буён ўтган 30 йил ичида Польша Халқ Республикасининг нашриётлари 300 минг номдаги китобларни жами 6 миллиард нусхада чоп этди.

(ТАСС).

ҚУДРАТЛИ МИКРОСКОП

ЯПОНИЯ. Киото университетининг олимлари жаҳонда энг қудратли электрон микроскоп яратдилар. Микроскоп катталиги 1,4 ангистрем келадиган зарраларни ҳам кўришга имкон беради. Профессор К. Ковасининг айтишича, янги микроскоп олимларнинг азалий орзулари, — молекулаларнинг атом тузилишини кўриш ва суратини олишга имкон беради. Бунинг учун молекулалар минус 269 градусга қадар совутилади ва уларга кучли электрон нур оқими юборилади.

(ТАСС).

Франция Компартиясининг мактуби

ПАРИЖ. Франция Компартияси Марказий Комитетининг секретариати Португалия Коммунистик партияси Марказий Комитетига мактуб йўллади. Секретариат бу мактубида португалия халқининг фашист диктатураси устидан қозонган ғалабасини Франция ишчилар синфи ва барча демократлари номидан табриклайди.

Ана шу манфур режим, дейилади мактубда демократик кучларнинг зарбаси остида емирилди. Шафқатсиз репрессияларга қарамай, Португалия коммунистлари ҳамиша озодлик, социал тараққиёт учун, Мозамбик, Ангола ва Гвинея-Бисаудаги мустамлакачилик урушларини тўхтатиш учун курашнинг олдинги сафларида бордилар. Португалия Коммунистик партияси ҳозирги пайтда, деб таъкидлаб ўтилади француз коммунистларининг мактубида, Португалиядаги кенг ва бирлашган демократик ҳаракатнинг энг муҳим таркибий қисмидир.

(ТАСС).

СОВЕТ МАДАНИЯТИ УЙИ

ДЕҲЛИ. Керала штати пойтахти Тривандрам шаҳрида биринчи Май арафасида тантанали вазиятда совет маданияти уйи очилди. Уйга Максим Горький номи берилди. Ҳиндистонда М. Горький асарлари ғоят манзур бўлиб қолган.

Керала штатининг бош министри, Ҳиндистон Компартияси миллий кенгашининг аъзоси Ачутха Менон совет маданияти уйи очилиши маросимида сўзга чиқиб, совет маданияти маркази икки дўст мамлакат халқларини бир-бирига яқинлаштириш ишига муҳим ҳисса қўшади, деб ишонч билдирди. Биз, деб таъкидлади у, коммунизм қураётган ва тинчлик ҳамда халқлар хавфсизлиги учун изчиллик билан тинмай кураш олиб бораётган совет халқининг ҳаёти тўғрисида кўпроқ нарса билишимиз керак.

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Сўнгги вақтларда шаҳар аҳолисининг Совет Иттифоқига қизиқиши сезиларли ўсди.

СУРАТДА: Ғарбий Берлиндаги СССР халқ амалий санъати буюмлари магазинида «рус совғалари» савдоси. Кейстон — ТАСС фотоси.

Доғистон АССР. Баландтоғ бағрида жойлашган Кубачи овули кумушдан ясалган нақшли буюмлари, моҳир усталари билан машҳур. Доғистон халқ усталари ясаган идишлар, тақинчоқлар, хилма-хил гўзал буюмлар халқаро кўргазмаларда кўп бор мукофотланган. Доғистон АССРнинг кекса усталаридан бири, И. Е. Репин номидаги РСФСР Давлат мукофоти лауреати Абдулла Абдураҳмонов (суратда) кўпгина қизиқарли буюмлар яратган. Улар ўзининг нафис нақшлари билан кишини ҳайратга солади. Чапда — унинг сўнгги ишларидан бири.

Р. Дик фотоси. ТАСС фотохроникаси.

Фотообъективда она-Ватан

МОСКВА. Бу муассаса одатдагидан бошқачароқ. Унинг деворларида филлар ва пингвинлар «сайр» қилиб юришади, самосвал ва вертолётлар «рейс»га тайёр туришади. ЦКТБИ (Ўйинчоқларнинг марказий конструкторлик технология бюроси) деб номланган бу муассасада кичкинтойларни қувонтирадиган буюмлар яратилади.

Суратда: рассом, ўйинчоқлар яратувчи Т. В. Смирнова (юқорида). Пастда эса пуфлаб шишириладиган тимсоҳ.

В. Кувов фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

Сўраган эдингиз

ИНВАЛИДЛИК ПЕНСИЯСИ

Ҳурматли редакция! Мен кўп йиллар бир корхонада ишлаб, яқинда оғир хасталигим туфайли, иккинчи группа инвалид бўлиб пенсияга чиқдим. Ишга яроқсизларга қандай нафақа тўланади? Ишлаб турган пенсионерларга қанча сўмгача пенсия берилади? Шу ҳақда билишни истар эдик.

М. Мақсудов,
Т. Рустамов.

Инвалидлик пенсияси инвалидлик юз берганида, яъни меҳнат қобилияти доимий ёки узоқ вақтга йўқотилганда тайинланади. Инвалид деб, танилган ишчи ёки хизматчилар маъмуриятнинг ташаббуси билан ёки ишчининг аризасига мувофиқ ишдан бўшашлари мумкин. Бундай ҳолларда маъмурият меҳнат дафтарчасига «Инвалидлик сабабли ишдан озод қилинди» деган ёзув киритиши шарт. Бундай ёзувнинг киритилиши айрим ҳуқуқий оқибатларни келтириб чиқаради ва узлуксиз иш стажининг қанчагача сақланишига таъсир қилади. Инвалидлик сабабли ишдан озод қилинганда меҳнат қобилияти тикланган кундан бошлаб, яъни врачлар консультатив комиссияси — (ВКК) томонидан меҳнат қобилияти тикланган деб топилган ёки шу ҳақда хулоса чиқарилган кундан эътиборан уч ой ичида бошқа ишга жойлашганда сақланади. Бу уч ойлик муддат ўтганидан сўнг, ишга кирган бўлса, узлуксиз иш стажи, янги ишга кирган кундан бошлаб ҳисобланади.

Борди-ю, меҳнат дафтарчасига инвалидлик сабабли ишдан бўшаганлиги ёзилмай, ўз хоҳиши билан ишдан озод қилинди, деб кўрсатилган бўлса, у ҳолда ишдан бўшаган кундан бошлаб бир ой ичида узлуксиз иш стажи сақланади.

Соғлиғига зарар етмайдиган ҳолда, ўз имкониятини ҳисобга олиб ишлашни хоҳловчи инвалидлар врачлар-меҳнат эксперт комиссияси (ВТЭК)нинг тавсияномасига асосан ишга жойланадилар. Инвалидларни ишга жойлаш билан социал таъминот органлари ва касаба союз ташкилотлари шуғулланадилар.

Социал таъминот органлари инвалидларга иш тавсия қилаётганларида уларнинг касби ва ишлаш ва турар жойларини ҳисобга олишлари лозим.

Инвалидлик юз бергунга қадар ишчи ёки хизматчи ишлаган корхона, ташкилот маъмурияти и ш г а яроқсизлик даврида ва меҳнат қобилияти тиклангандан кейин, умумий тартибда ўзаро келишув асосида ишга қабул қилинади. Чунки ишдан бўшаш натижасида меҳнат-ҳуқуқий муносабатлари узилиб, маъмуриятнинг зиммасига ишчи ёки хизматчини аввалги иш жойига қабул қилиш мажбуриятини юкламайди.

Ишчи ёки хизматчи бўлиб ишлаб келган, ойига 120 сўмдан ортиқ иш ҳақи олиб келган иккинчи группа инвалидларига (ҳарбий хизматчилар жумласидан бўлган иккинчи группа инвалидлари бунга кирмайди), шунингдек, учинчи группа инвалидларига пенсия шундай миқдорда тўланиб туриладики, пенсияси ва уларнинг олаётган иш ҳақининг умумий суммаси, пенсия ҳисоблаш ёки кейинчалик уни қайта кўриб чиқиш учун асос қилиб олинган иш ҳақи миқдоридан ошиқ бўлмаслиги керак.

Бундан шундай хулоса чиқариш мумкинки, ишлаётган иккинчи группа инвалидининг иш ҳақи 120 сўмдан ортиқ бўлса, пенсия шундай миқдорда тўланадики, иш ҳақи ва пенсия бирга қўшилганда нафақа тайинлангунча бўлган иш ҳақи суммасидан ошиб кетмасин.

Иш ҳақи 120 сўмгача бўлган иккинчи группа инвалидларига пенсия социал таъминот органлари томонидан кўрсатилган миқдордаги қисми тўланади.

Пенсионер стационар (доимий), шифохонада (касалхонада, клиникада, госпиталда ва шу сингари даволаш муассасаларида) даволаниб ётган вақтида унга пенсия умумий асосларда тўланаверади.

Вақтинча меҳнатга яроқсиз бўлиб қолиш сабабли берилган нафақа иккинчи ва учинчи группа инвалидлик ҳамда қарилик пенсияси тўланган вақтда иш ҳақи билан ишлаётган инвалидларга умумий касалликда тўланадиган нафақа сурункасига икки ойдан, ва календарь йил ичида уч ойдан ошмаслиги керак.

Агар ишлаётган инвалиднинг вақтинча меҳнатга яроқсизлиги касб касаллиги ёки меҳнатда майиб бўлиш сабабли келиб чиқса, у ҳолда нафақа ишчи ёки хизматчининг тузалгунича ёки янги касаллик сабабли инвалидлик группаси қайта кўрилгунга қадар тўланади.

М. КАМОЛХЎЖАЕВ,
юрист.

Назарий семинар тингловчилари учун

«Ўзбекистон» нашриёти партия маорифи системасидаги сиёсий мактаб ва назарий семинарларнинг тингловчилари учун ўзбек тилида янги ўқув қўлланмаларини нашр этди.

«Илмий коммунизм бошланғич курси» дарслиги босмадан чиқди. Иқтисодий билим асослари тўғрисида икки дарслик — бири ишчилар учун, иккинчиси эса колхозчилар ва совхоз ишчилари учун мўлжалланган дарслик китоб магазинларига жўнатилди. Бу қўлланмаларда ишлаб чиқариш самарадорлигини ва меҳнат унумдорлигини оширишга, социалистик мусобақани ривожлантиришга катта эътибор берилган.

(ЎзТАГ).

ЭРТАГА „ЗАНГОРИ ЭКРАН“ДА

8 МАЙ — ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.00 Кўрсатувлар программаси. 12.05 Рангли телевидение. Эрталабки гимнастика машғулотлари. 12.20 Янгиликлар. 12.30 Рангли телевидение. «Рус рассомлари ҳақида ҳикоялар». Василий Суриков. 13.00 «Совет характери». Телевизион очерк. 13.30 «Менинг тақдирим». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 3-серияси. 14.45 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 16.20 Кўрсатувлар программаси. 16.25 С. Васильев. «Фазилат» поэмаси. 17.10 «Шахмат мактаби». **Тошкент кўрсатади.** 17.40 Кўрсатувлар программаси. 17.50 «Бремен созандалари изидан» Болалар учун мультфильм. **Узбек тилида:** 18.10 Болалар учун. «Юлдузча» телевизион журнали 18.40 Миллионлар ленинча университети. 18.55 Бир актёр театри. Эркин Воҳидов. «Останкино минорасидаги ўйлар» **Рус тилида:** 19.25 «Ахборот» информацион программаси. 20.35 «Ўзбекистон чорвадори» программаси. 21.05 Самарқанд область бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти. 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 Рангли телевидение. Хоккей бўйича СССР кубоги. Финал «Сокольники» спорт залидан олиб кўрсатилади.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади 11.30 «Ўзбекистонда химия саноатининг ривожланиши». Химиядан ўқув кўрсатуви (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 12.00 «Қалб садоси». Фильм-концерт. 12.25 «Ўзбекистонда химия саноатининг ривожланиши». Химиядан ўқув кўрсатуви. **Москва кўрсатади.** 17.40 «Фан оламида». 18.10 «Афсонавий кишилар». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.10 Янгиликлар. 19.20 Рангли телевидение. Болалар учун. «Почтальон ва почта». 19.45 СССР Фанлар Академиясининг мухбир-аъзоси В. Г. Афанасьев телетомошабинлар саволларига жавоб беради.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9.V да **Доктор Айболит** (кундузи) **Рус кишилари** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7.V да **Шоҳ Эдип**, 8.V да **Бой ила хизматчи**, 9.V да **Парвона** (кундузи), **Комиссия** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8.V да **Тоғ гўзали**. 9.V да **Кумуш тўй**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА МОСКВА ШАҲРИДАГИ «ПОИСК» ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.

Кино

7 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузаштлари — «КУКЧА», «ДРУЖБА», «СПУТНИК», С. РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун)

Бу кишига девор писандмас — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Шодлик ва жасорат билан — «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», ҲАМЗА номли (кечқурун).

Қайнона — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Орзунинг ушалиши — «ФЕСТИВАЛЬ».

Қайнона — «ХИВА».

8 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузаштлари — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), С. РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли, ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Тинч океанда ҳам... — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Шодлик ва жасорат билан — «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун)

Қайнона — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Орзунинг ушалиши — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Орзунинг ушалиши — «ФЕСТИВАЛЬ».

Қайнона — «ХИВА».

Узбек Давлат филармонияси

МАРКАЗИЙ ЮБИЛЕЙ СПОРТ ЗАЛИДА

9, 10 МАЙ КУНДУЗ СОАТ 3 ВА КЕЧ 7 ДА

УЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ ВА ЁШ ИЖРОЧИЛАР ИШТИРОКИДА

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ОЛМАХОН ҲАЙИТОВА

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ХАЛҚ АРТИСТИ ОТАЖОН ХУДОЙШУКУРОВ

Узбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Дилафруз ЖАББОРОВА;

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Ортиқ ОТАЖОНОВ, Дадахон ҲАСАНОВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Дилором ҚАЮМОВА, Ойша РАҲМОНОВА, Малика АҲМЕДОВА, Роза КАКУРИЕВА.

Телеминиатюра ва сўз усталари: Ҳасан ЙУЛДОШЕВ, Зайнобиддин ва Мадамин ЮСУПОВлар (Марғилон);

Бутуниттифоқ «Октябрь 40 йиллиги» фестивали ва Бутуниттифоқ бадиий коллективлар кўригининг лауреати

«ШОДЛИК» АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ҳаким НИШОНОВ.

Программани — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ ва Уткир СИДДИҚОВлар олиб борадилар.

Билетлар Свердлов номли концерт зали ва Марказий «ЮБИЛЕЙ» спорт зали кассаларида кундуз соат 2 дан сотилади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

ҒАЛАБА БАЙРАМИ ЯҚИНЛАШМОҚДА

Қариндош, дўст ва танишларингизни байрам билан табриклашни унутманг!

ПОЧТА, ТЕЛЕГРАФ, ФОТОТЕЛЕГРАФ ВА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН

СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗДА

Почтамт ва алоқа бўлимлари савдосида байрам билан табриклаш учун открыткалар мавжуд.

Байрам совғалари учун переводлар буюртмалари қабул қилинади.

Ҳамма алоқа бўлимларида ва почтамтда табрик телеграммалари ва фототелеграммалари қабул қилинмоқда.

ХАТ ВА ОТКРИТКАЛАРДА УЛАРНИ ОЛУВЧИЛАРГА ХИЗМАТ КУРСАТАДИГАН АЛОҚА БУЛИМИНИНГ ОЛТИ РАҚАМЛИ ИНДЕКСИ, ТЕЛЕГРАММАЛАРДА ЭСА АЛОҚА БУЛИМИ НОМЕРИ КУРСАТИЛСА, АДРЕСАТ ТАБРИК ХАТЛАРИНГИЗ, ОТКРИТКАЛАРИНГИЗ ВА ТЕЛЕГРАММАЛАРНИ ТЕЗДА ОЛАДИ.

АДРЕСЛАРНИ ТЎҒРИ ЁЗИНГ!

ПОЧТА, ТЕЛЕГРАФ ВА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН ХИЗМАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИНГ.

ТОШКЕНТ ПОЧТАМТИ.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

ТОШКЕНТ БОШ УНИВЕРМАГИ 13 МАЙДА ОДАТДАГИДЕК **ИШЛАЙДИ**

«ТАШОБЛКНИГОТОРГ» **8—17 МАЙ КУНЛАРИ** **1-КИТОБ МАГАЗИНИДА** (Пушкин кўчаси, 1-корпус). ЧЕХОСЛОВАКИЯ КИТОБЛАРИНИНГ ДЕКАДАСИ ЎТКАЗИЛИШИНИ **БИЛДИРАДИ**

Ўзбекистон ССР Маданият Министрлиги, Ўзбекистон ССР Театр жамияти ва М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси дирекцияси Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Қ. Дўстмуҳамедовага отаси

Камол ДУСТМУҲАМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон ССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги Министрлик ходими Д. Дўстмуҳамедовга отаси

Камол ДУСТМУҲАМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЧОЙ ИЧИШ БЎЙИЧА РЕКОРД

Англиянинг Би-би-си радиостанцияси редакциясига 8 яшар радио тингловчи қиздан хат келди. У отаси, шубҳасиз, чой ичиш бўйича жаҳон чемпиони эканлигини фахр билан ёзган эди. Редакция ходимлари бир ҳазиллашиб кўрмоқчи бўлдилар ва қизчанинг отаси — Лидс шаҳрида (Шимолий Англия) газета сотувчи бўлиб ишловчи Кен Фицжеральдни «бир пиёла чой»га таклиф қилдилар.

Фицжеральд ҳам юморни, ҳазилни яхши биладиган одам экан. У таклифни қабул қилди ва белгиланган куни роппа-роса тонгги соат 9 да Би-би-сининг Лондон студияси ошхонасига кириб келди. Бу ерда унга дастлабки пиёла чойни беришди. Фицжеральд шундан кейин ошхонада ўтказган ўн соат мобайнида 73 пиёла чой ичди. Ғарб матбуотининг таъкидлашича, бу чой ичиш бўйича янги жаҳон рекордидир. Табрикларга жавобан чемпион ўзининг кун бўйи очиқ ҳавода ўтиришини, совуқ кунларда қизишиш учун 83 пиёлагача чой ичишини айтди. Шу билан бирга у Би-би-сида яхши қабул қилган бўлсалар-да, дамлаган чойлари унчалик аччиқ бўлмаганлигини айтиб ўтди.

•Суд залидан

АРЧА ЎҒРИСИ

Янги йил киришига бир ҳафта вақт бор. Айрим хонадонларда ясатилган арчага рангли электр лампочкалари безак бериб турибди.

Ҳеч қаерда ишламай ўзини майда-чуйда ишлар билан овутиб юрадиган Ҳабибулланинг хаёлига бир фикр келди. Ўйлаган фикрини ўзига маъқул кўрди шекилли, миййғида кулиб ошхонага югурди. Уткир болтани қўйнига яширди-да пилдираб кўчага чиқди.

Теварак атроф осуда. Ҳабибулла Ботаника боғининг деворлари остидан қадамини авайлаб босиб кетяпти. Ниҳоят у илгари кўз остига олиб қўйган боғнинг пастқам девори ёнига етиб келди. Атрофни яна бир бор кўздан кечириб, девордан шартта боғга ошиб тушган Ҳабибулла ўзини буталар орасига олди.

Ҳ. Йўлдошев нафасини ростлаб Ботаника боғининг яшил бойликларига болта урди. У наридан-бери 5 та кесилган арча шохларини ҳаллослаб уйига судраб келди.

—Болам, бу арчаларни қаердан олдинг, — сўради Ҳабибулланинг онаси илтижо билан.

— Қорбобо совға қилди ая.

— Йўқ! Сен қинғир ишга қўл урганга ўхшайсан. Худди Ботаника боғидан кесиб келгансан. Ҳозир жойига элт, — она зорланди ўғлига.

Она-боланинг можароси устига Ботаника боғининг ходимлари кириб келишди.

Арча ўғриси 18 ёшли Ҳабибулланинг ранги гезариб кетди. У ўз қилмишидан пушаймон бўлиб, кечирим сўради. Лекин вақт ўтган эди.

Ҳа, табиат бойлигининг умрини хазон қилган Ҳабибулла Ботаника боғининг илмий текшириш участкасига катта зиён келтирди. У 8—12 йиллардан бери ходимлар томонидан тинимсиз парвариш қилинаётган 3 та Европа, 2 та Канада навли арчанинг тупини қуритиш билан бирга боғ хўжалигига 120 сўм зиён келтирди. Яқинда бўлиб ўтган Киров район халқ судининг коллегияси Ҳ. Йўлдошевни бир ярим йил қамоқ жазосига ҳукм чиқарди.

А. ФАТТОҲОВ.

Конкурс якунланди

Олмаотада китоблар, журналлар, газеталар ва плакатларнинг энг яхши безатилиши ва полиграфик ижроси учун ўтказилган XII республикалараро конкурс тамом бўлди.

Конкурсда Урта Осиё республикалари ва Қозоғистон нашриётлари иштирок этди. «Совет Узбекистони», «Гулистон», «Простор», «Шмель» «Махнам», «Строительство и архитектура Узбекистана» газета ва журналлари ҳамда бошқа нашрлар биринчи даража дипломлар билан тақдирланди.

Жюри конкурс якунлари полиграфиячилар, безакчилар, журналистларнинг маҳорати ўсганлигидан далолат берганлигини таъкидлади. Нашрларни безашнинг умумий маданияти ортди. Шу билан бирга плакатларни ва болаларга аталган китобларни чиқаришда камчиликлар бор. Туркманистон ҳамда Тожикистон газеталарининг полиграфик ижроси ҳозирги замон талабларига мос келмайди.

Конкурс қатнашчилари иш тажрибасини ўртоқлашдилар.

(ТАСС мухбири).
Олмаота.

Ел тегирмон — энергия манбаи

Капиталистик дунёдаги энергетика танқислиги энг кекса энергия манбаларидан бири — ел тегирмонларига қизиқиш уйғотди. Масалан, АҚШда ел моторлари қуриш беш йиллик программаси ишлаб чиқилди. Огайо штатидаги моторларнинг қуввати 100 киловаттга боради ва у бешта оиланинг электр энергиясига бўлган эҳтиёжини бемалол қондира олади.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

▲ «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг соврини учун

ТУРНИР КЕТИДАН ТУРНИР

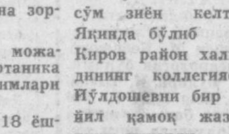

Бугун **эрталаб соат 11 да «Ёшлик» спорт аренасида «Вечерний Ташкент» ва «Тошкент оқшоми» газеталарининг соврини учун мусобақалар бошланди. Мазкур турнир фашистлар Германияси устидан қозонилган Ғалаба кунига бағишланган. Унда мамлакатимизнинг ўттиз шаҳридан спортчилар иштирок этишмоқда. Бутуниттифоқ тоифасидаги арбитр москвалик Н. Г. Кулик — турнирнинг бош судьяси.**

«Оқшом» газеталари соврини учун турнир бу йил олтинчи маротаба ўтказилмоқда. Бугун биз газетхонларни аввалги турнирларга оид айрим қизиқарли факт ва рақамлар билан таништирамиз.

⊙ Биринчи турнирда 34 команданинг 189 самбочиси иштирок этди. Команда ҳисобида Александр Прут мураббийлик қилган Ўзбекистон пойтахтининг динамочилари ғолиб чиқишди. Совринга сазовор бўлган дастлабки спортчилар сафида динамочи Хушвақт Рўзиқулов ҳам бор эди. Кейинчалик у мамлакат чемпиони бўлди, қатор халқаро мусобақаларда совринли ўринларни эгаллади.

⊙ 1970 йили Округ офицерлар уйининг ёзги театрида ўтган турнирда 50 шаҳардан келган 320 полвон гиламга чиқди. Улардан 50 нафари спорт мастери, 90 нафари мастерликка номзод унвонига эга эди. Совринни яна динамочилар қўлга киритишди, физкультура коллективлари ўртасида эса «Старт» спорт клубининг самбочилари биринчи ўринни эгаллашди.

⊙ III турнир Тошкент Армия спорт клубининг залида ўтди. Унда 50 команда биринчилик учун курашди. Бош соврин учинчи маротаба Тошкент динамочиларига насиб этди. Иккинчи ўринни «Буревестник» (Тошкент) кўнгилли спорт жамиятининг спортчилари, учинчи ўринни Красноярск динамочилари эгаллашди. Ғолиб команда шарафини Г. Ким, А. Муҳамедов, А. Рўзиқулов (СССР чемпионининг укаси), С. Олимов, М. Йўлдошев, Ф. Айбадулин ҳимоя қилишган эди. Физкультура коллективлари баҳсида ҳам динамочилар ғолиб чиқишди. Иккинчи ўринни Физкультура институтининг спорт клуби, учинчи ўринни Ленинграддаги «Металлист» заводининг спортчилари эгаллашди. 22 мусобақа қатнашчиси спорт мастери унвонига сазовор бўлди.

⊙ 1972 йили мусобақа ҳақидаги низомга айрим тузатишлар киритилди. Унда командалар эмас, спортчилар шахсий биринчилик учун курашадиган бўлишди. Турнирда фақат мастерликка номзод бўлган спортчилар иштирок этадиган, ҳар бир вазн тоифасидаги беш ғолибга спорт мастери деган унвон бериладиган бўлди. Тошкентлик самбочилар 39 совриннинг 12 тасини қўлга киритишди. Чемпионлик қизил лентаси «Буревестник» жамиятининг вакиллари С. Раҳимов ва С. Қосимовга тақилди. «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг «Ғалабага иродаси учун» махсус соврини Благовещенск шаҳридан келган Н. Белоусовга насиб этди.

⊙ Ўтган йилги мусобақаларда 33 шаҳардан келган 285 самбочи иштирок этди. Москвалик республика тоифасидаги арбитр Н. Г. Кулик мусобақага бош судьялик қилди. Спорт мастери унвонига сазовор бўлган 18 спортчидан 10 нафари ҳамшаҳарларимиз эди. (юксак унвон ҳар бир вазн тоифасида дастлабки икки ўринни эгаллаган спортчиларга берилди).

«Оқшом» газеталарининг соврини учун анъанавий VI турнир шубҳасиз, ҳар сафаргидек қизғин олишувлар билан ўтади. Кучлиларга муваффақият тилаймиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет.
7 МАЙ, 1974 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02.49 дан 33.02-58 гача, Эълонлар бўлими—33.81-42.

Р—02447. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр А—3105.